

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsake sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrtni strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Začetek proslav 20letnice Jugoslavije v državi

Narodni tabor pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Svečano proslavo 20 letnice Jugoslavije v naši državi je otvoril veličastni narodni tabor v srcu Slovenskih goric — pri Sveti Trojici.

To krasno razgledno točko, kraljico Slovenskih goric, si je izbral za otvoritev jubilejnih slovesnosti naš voditelj dr. Anton Korošec s poudarkom, da ga vežejo na ta bajno ležišče božjepotni kraj toliko mladostnih spominov. K Sv. Trojici je tolikokrat romal v spremstvu svojih staršev v nežni mladosti. Kot mlademu uradniku »Slov. gospodarja«, kot začetnemu politiku ter prosvetnemu delavcu mu je nudil mični grič Sv. Trojice, kateri vidno kraljuje nad Slov. goricami, toliko prilik za dobro obiskana zborovanja, na katerih je budil najbolj zavešeni del Slov. Štajerske k narodni, gospodarski ter politični samozavedi.

Kakor hitro so raznale Slovenske gorice — zibelka našega voditelja — da bi najpoživila Sv. Trojica največjemu kmečkemu sinu Slovenije nekatere mladostne spomine in mu izrekla z narodnim taborem hvaležnost za ustvaritev 20 let stare Jugoslavije, se je zganilo vse na levem bregu Drave ter desno in levo od Mure, da pripomore k veličastnosti otvoritve proslav 20 letnice obstoja naše mlade države.

Ni bilo treba obširne agitacije, ne številnih plakatov ter vabil po časopisju — kmečkemu narodu je bilo zadostno sporočilo: Želja dr. Antona Korošca je, da se zbere v čim večjem številu pri Sv. Trojici, kjer bo slišal iz ust svojega voditelja, kako daleč se je povzpela Jugoslavija v 20 letih in kolik ugled da uživa osobito v zadnjih treh letih pod vodstvom vlade dr. Stojadinoviča in dr. Korošca.

Narod se je odzval zadnjo nedeljo želji dr. Korošca kljub deževnemu vremenu v tako obilnem številu, kakršnega menda sam ni pričakoval.

Trojiška nedeljska prireditve zasluži v pravem pomenu besede naziv »narodni tabor«, kakor jih je doživljal naš voditelj pred dobrimi 20 leti, ko je pripravljaval s sličnimi ljudskimi zbori pot Jugoslaviji z navduševanjem za majniško deklaracijo, ki je tvorila zibelko naše nove — trobratske države.

Sv. Trojica na predvečer tabora

Za narodni tabor od dr. Korošca izbrana Sv. Trojica se je tudi zavedla, kolikšno odlikovanje ja zanjo, ker je ravno ona iz-

brana, da otvori jubilejne slovesnosti. Oblekla si je praznično obleko cvetja, vencev, zastav, visokih številnih mlajev in okinčanega mičnega prostora na samostanskem dvorišču, katerega krasi starodavna košata lipa.

Kresovi s slovenjegoriških gričev, holmov in z razglednih točk so oznanjali v soboto pozno v noč med radostnim pokanjem topičev, da bo nedelja, 10. julija, za Slovenske gorice velik dan hvaležnosti, da so pripadle pred 20 leti Jugoslaviji, katera je danes pod modrim vodstvom Stojadinovič-Korošceve vlade ena najbolj uglednih ter najbolj urejenih držav v Evropi.

Narod se zbira kljub slabemu vremenu

Lepo sončno soboto je razočaralo deževno ter hladno nedeljsko jutro. Hladen veter je pihal, oblaki so se podili, deževalo je v zgodnjih urah in dež je grozil, da bo trojiški tabor znatno prikrajšal na obisku.

Ne slaba ter dolga pot, ne hladen veter, ne oblačno nebo z deževnimi kapljami, vse te vremenske neprilike niso mogle prikleniti na udobni dom slovenjegoriškega kmeta, kateri je enkrat sklenil, da se bo s požrtvovalno navzočnostjo vsaj nekoliko oddolžil svojemu voditelju.

Kakor hitro se je bližala ura tabornega zbiranja, so se pojavile po cestah od vseh strani cele procesije pešcev, mladih in odraslih na okrašenih vozovih, moška mladina je brzela na ovenčanih kolesih, iz večjih vasi in trgov so se pripeljali številni na tovornih avtomobilih in v avtobusih, med katerimi so prednjačili udobni mestni avtobusi iz Maribora, katerih je bilo veliko premalo, da bi bili prepeljali vse, kateri so hoteli na tabor iz oddaljenega Maribora.

Posebno častno so se odzvali gasilci, katerih je prihitelo k Sv. Trojici z godbami in gasilskimi avtomobili 600.

Od vseh strani zbrane ljudske gruče je sprejela četa blizu sto rediteljev pod preizkušenim vodstvom g. Krambergerja iz Maribora, da jih popelje z zbirališča v lepo urejenem sprevedu mimo častne tribune na zborovalni prostor, kateri je bil opremljen za dobro razumevanje govorov z zvočniki.

Spreved

Spreved so otvorili po trgu svetotrojiški fantje v narodnih nošah, na konjih in z vihrajočo državno zastavo. Za konjenico je udarjala koračnice mariborska gasilska godba. Vzporedila so se dekleta v pestrih narodnih nošah. Nekatere so nosile na gla-

vah in v rokah košare cvetja. Za dekleti je krepko korakala mogočna četa slovenskih fantov v krojih. Za temi smo videli 150 članic dekliških krožkov v krojih. Mičen je bil spreved naraščaja z malimi harmonikarji iz Ptuja, kateri so igrali himno slovenskih fantov.

Naštete mladinske skupine so korakale na taborni prostor in mimo lepo okrašene častne tribune z visokimi gosti in predvsem mimo zadovoljno smehlajočega in odzdravljajočega ministra dr. Antona Korošca za vihrajočimi peterimi orlovskimi zastavami.

Mladcem je sledila veržejska godba in za njo četa 600 gasilcev iz slovenjegoriških krajev. Gasilce je vodil starešina mariborske župe g. Bogdan Pogačnik z raznimi gasilskimi odličniki in z 10 gasilskimi zastavami.

Našemu kmečkemu gasilstvu so sledile ljudske množice, katere so bile razdeljene po župnijah s tablicami. Iz vsake slovenjegoriške župnije smo videli v sprevedu moške in fante, žene in dekleta. In vsa ta ljudska množica je navdušeno pozdravljala svojega voditelja, ki je bil vidno vzradoščen, kadar mu je dvignil roko v pozdrav kak sivolasi veteran iz dobe ljutih narodnih bojev po trgih Slovenskih goric.

Ljudski spreved z zbirališča po trgu in na samostansko dvorišče je bil dolg, ni mu bilo ne konca in ne kraja. Godbe, 11 po številu, so se kosale med seboj v udarjanju koračnic, a kljub vabljivim in navdušenim zvokom pihal obsežno samostansko dvorišče ni moglo sprejeti 12.000 ljudi.

Premnogi so morali vztrajati izven tabornega prostora in so sledili v potrpežljivosti poteku tabora, kakor so ga oddajali dobro razvrščeni zvočniki.

Pričetek tabora s cerkvenim govorom in sv. mašo

Veličastni svetotrojiški tabor je pričel dr. Korošec sobojevnik za pravice štajerskih Slovencev g. Fr. Gomilšek, župnik in dekan od Sv. Benedikta. Z njemu lastno in še vedno ognjevitom mladeniško navdušenostjo je tisočerm razložil cerkveni pomen tabornega dneva, katerega smo obhajali na nedeljo, ki je posvečena slovanskima zaščitnikoma sv. Cirilu in Metodu.

Kratki in jedrnat pridigi g. Gomilškega je sledila sv. maša, katero je služil ob spremljanju godbe mariborskih gasilcev in ob ubranem ljudskem petju g. stolni kanonik dr. Mirt iz Maribora.

Pozdravi odličnih gostov in vdanostne brzojavke

Po kratki cerkveni slovesnosti je otvoril narodni tabor že osiveli slovenski borec g. dr. J. Leskovar iz Maribora. V otvoritvenem govoru se je spominjal taborov naših pradedov, ki so si na taborih jačili pogum in voljo za neizprosni boj, za boj do zmage!

Iz uvodnih besed je prešel na pozdrav častnih gostov in predvsem na dr. Koroš-

ca, ministra dr. Kreka, bana dr. Natlačena, predsednika Prosvetne zveze dr. Hohnjeca, senatorja dr. Schaubacha, oba okr. načelnika, mariborskega župana in podžupana, ptujskega župana in zlasti tudi na častno zastopstvo iz Beograda ter drugih odličnih osebnosti iz vrst naših županov, duhovščine ter gasilcev.

Imenovanje vsake odlične in zaslužne osebnosti je pozdravil narod z navdušenimi živio-klici.

Predlagane so bile z občim odobravanjem sprejete vdanostne brzojavke: kralju, knezu namestniku Pavlu, ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviču.

Za tem je g. govornik umestno pripomnil, da bi morala slediti brzojavka notranjemu ministru g. dr. Antonu Korošču, katerega pa imamo ta dan v svoji sredini in ga vsi prosimo, naj kot prvi spregovori njegovih besed željno pričakujočemu narodu.

Pomenljiv in z največjim navdušenjem sprejet govor dr. Antona Korošca

Bratje in sestre!

Večino nas, ki smo danes tukaj, je rodila zemlja med Dravo in Muro in zemlja preko Mure. Že zaradi tega, ker je naša rodna zemlja, jo ljubimo z vsem svojim srcem. Ljubimo jo pa tudi, ker moraš ljubiti njene zelene doline, ker moraš ljubiti nežno valovitost njenih gričev, posejanih s skrbno nasajenimi vinogradi, pridno obdelanimi njivami, zelenimi livadami in šumicami. Moraš ljubiti to zemljo med Dravo in Muro in preko Mure, ker je dala življenje temu krasnemu in dobremu ljudstvu, ki tu živi, dela in umira od pamtiveka, od nikogar naseljeno, od nikogar potujčeno, ampak samoraslo, kakor njegovi bori in trasti, vedno čvrsto vdano svoji veri in svoji narodnosti. Državotvorno je od kneza Kocelja, vedno politično zrelo in gospodarsko napredno. Ta zemlja je dajala kardinale in škofove sv. Cerklvi, Miklošiče in Murke znanosti, Meške in Vraze lepi književnosti. Vse to je duh njenega duha, kri njene krvi, s katero napaja svoje sinove!

Spomin 20 letnice Jugoslavije

Ta slovenska zemlja med Dravo in Muro in zemlja preko Mure je vstala sedaj prva v Jugoslaviji, da se na slovesen način spominja 20. obletnice svoje pripadnosti k svoji narodni državi. Tu stoje danes možje in žene, fantje in dekleta ne samo iz krajev ob Dravi in Pesnici, ampak tudi preizkušeni ter mladi rodoljubi iz Št. Ilje, Marije Snežne, Sv. Ane, pa vse do Dolnje Lendave. Rodoljubje do naše domovine, domoljubje do naše države je zbralo nas vse danes tukaj pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. In mi vemo, da imamo tudi tehtne razloge za današnje slavlje.

Kar je naše, ostane naše!

Ta slovenska zemlja med Dravo in Muro ter preko Mure je bila pred 20 leti v veliki nevarnosti, da bo odtrgana od matere zemlje. Kockalo se je za nas, kakor se je kockalo za Odrašenikovo obleko. Vendar je nazadnje zmagala pravica in pamet. In šele, odkar je pred 20 leti prišla ta zemlja v sestav naše države, odkar beli orel Karađorđjevičev bdi nad to zemljo in jo čuva,

ni več nevarnosti za nas. (Navdušeni vzkliki kraljevskemu domu.) Kar je naše, ostane naše! (Viharno navdušenje.) Kockalo se ne bo več za nas! Mi s to zemljo ostajamo pri svojih bratih Slovanih. Mi ostajamo pri svoji materi Jugoslaviji! Današnja proslava je prva proslava 20 letnice našega državnega obstanka, ne samo v Sloveniji, ampak sploh v Jugoslaviji. (Množice neprestano vzklikajo državi, vladi, voditeljem Slovencev.)

Ako se ozremo nazaj na teh 20 let, lahko s ponosom in z zadovoljnostjo pribijemo, da naša zvestoba do kralja in do naše skupne velike domovine niti za trenutek ni popustila in prenehala, da je naše razmerje do kraljevskega doma in do domovine bilo vedno najiskreneje in najpristrčneje. In danes izjavljamo, od nikogar prisiljeni, popolnoma iz svobodne volje, da bomo taki neomajno ostali tudi za vse bodoče čase. (Dolgotrajno vzklikanje kralju in kraljevskemu domu.)

Zahvala vse Slovenije

Naj mi bo ob tej slovesni priliki tudi dovoljeno, da izrazim v imenu vse Slovenije svojo zahvalo in globoko veselje, da si je ves kraljevski dom izbral našo prekrasno zemljo in vdani mu narod za mesto svojih letovanj, kralji, kraljica, knez in kneginja, vsi kraljeviči, principi in princeze, vse je preko leta med nami v naši sredini. Navdaja nas hvaležnost, radost in ponos! Kako ljubezen uživa kraljevski dom med nami, o tem se je pri nas sleherni človek lahko prepričal ob komaj minu-

lih mladinskih dnevih v Ljubljani. Navdušenja, vzklikanja, mahanja z robci in cveticami v prisotnosti Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla, ni bilo ne konca ne kraja. Ljubljanski dnevi nam ostanejo v neizbrisnem spominu. (Vzkliki kralju, knezu namestniku in kraljevskemu domu.)

Monarhija — zdrava, potrebna in modra tvorba

Nočemo pa izgledati, še manj trditi, da je ljubezen do kraljevske hiše in privrženost k skupni državi le nam lastna. Z notranjo zadovoljnostjo lahko pribijemo, da je že davno ona doba za nami, ko smo še čuli deklamacije, da je republika naša dika in slično. (Živela kraljevina Jugoslavija!)

Danes vsi državljani kraljevine Jugoslavije priznavajo monarhijo in ljubijo svojega kralja, isto tako kakor danes tudi lahko pred vsem svetom trdimo, da danes ni nihče proti skupni državni zajednici. Od Št. Ilje do Djevdjelije, od Splita do Caribroda, vsak je danes prepričan, da je ta tvorba zdrava, potrebna in modra. In kar se končnega notranjega urejanja tiče, tem prej se bodo mnoge želje mogle izpolniti, čim bolj se bo manifestirala vse tesnejša povezanost z našo državno zajednico.

Bratom izven mej naše države

Današnje prilike pa nočemo opustiti, da bi se ne spominjali tudi naših bratov, ki so ostali izven mej naše države. Toda v tem oziru ne sme govoriti samo srce, ampak tudi razum! Naše narodne manjšine v drugih državah morajo biti in ostati dobri in lojalni državljani svojih lastnih držav. Vem in prepričan sem, da se jim v tem oziru ne more ničesar očitati. A našim manjšinam ne more nihče zabraniti — to je splošno sprejeto in priznано načelo — da bi se ne čutili kot člani svojega naroda in ne udeleževali njegovih kulturnih dobrin!

Obsodba blokov in front

Z vsemi sosednim državami hočemo živeti v miru in prijateljstvu. Maloštevilni kratkovidni ljudje sicer želijo v zadnjem času, da bi naša država šla v neke bloke in fronte. Za te fronte bi hoteli, kakor iz-

NE ZAMUDITE!

Prodaja blaga po zelo
nizkih cenah.

Podružnica Stermecki
prej Urchova trgovina
Celje, Glavni trg 17.

da zasedejo aleksandretska ozemlje in vkorakajo v Antiohijo. Najbolj važna točka sporazuma je določba, da mora ostati položaj v vzhodnem delu Sredozemskega morja nespremenjen in bosta tozadevno sklenili Francija in Turčija še posebno pogodbo, ko bo obiskal na jesen francoski zunanji minister Bonnet turško prestolico Ankaro. — Istočasno kot Francozi so se pobotali s Turki tudi Angleži. Angleški parlament je sprejel soglasno zakonski načrt o potrditvi angleško-turškega sporazuma. Po tem sporazumu je dovolila angleška vlada Turčiji štiri milijarde dinarjev dolgoročnega posojila.

Zaostritev odnosov med Nemčijo in Kitajsko. Znano je, da so sklenile Italija, Nemčija in Japonska protikomunistično zvezo. Kljub tej zvezi pa so doslej zalagali Nemci Kitajce z vojnimi potrebščinami in so vežbali kitajsko armado nemški častniki. Sedaj je pa pritiskala Japonska na Nemčijo in ta je odpoklicala iz kitajske prestolice Hankova generala Falkenhauzena in 28 nemških častnikov, kateri so bili svetovalci kitajskih armad. Iz Hankova je odpotoval v Nemčijo nemški poslanik, ki se ne bo več vrnil na svoje mesto in bo ostala Nemčija brez zastopnika pri kitajski vladi. Našteto so predznaki, da bo začela nastopati Nemčija odkrito proti sovjetski Rusiji in se ji je za to ponudila prva prilika na Daljnem vzhodu.

Ječe in skrivnostna zginutja v sovjetski Rusiji. V Moskvi so aretirali in pahnili v ječo glavnega tajnika Kominterne Bolgara Dimitrova radi poloma sovjetske politike v Španiji, za katero je prevzel vodstvo organizacije pomoči. — Pred nekaj tedni je bil nenadoma poklican iz Londona v Moskvo sovjetski poslanik Majski, o katerem ni od takrat nobenega glasu. Angleško časopisje izraža domnevo, da je zadel Majskega enaka usoda, kakor 70 drugih sovjetskih diplomatov ali inozemskih zastopnikov, ki so bili letos odpoklicani s službenih mest, a so jih v Moskvi vrgli v ječo in postavili ali pred sodišče ali so pa zginili na nepojasnjen način. — Pred nedavnim je zbežal v Mandžurijo Henrik Samojlovič-Luskov, načelnik političnega vodstva sovjetske armade na Daljnem vzhodu, ker ga je nameraval Stalin poslati pred puške. Luskova dolžijo, da je izdal Japoncem mobilizacijske načrte daljnovzhodne ruske vojske. Radi pobega Luskova komisar za notranje zadeve Ježov z naglimi ustrelitvami čisti sovjetsko armado na vzhodu. Oddelki tajne policije so obkolili stanovanja višjih častnikov in voditeljev stranke ter so jih kar v množinah zaprli

in zelo mnogo od zaprtih tudi postrelili. — V Sibirijo je bila izgnana žena komisarja za zunanje zadeve Litvinova, ker je naslovila na Stalina pismo, v katerem izjavlja, da ne more prenašati nasilja, katerega izvaja Ježov. Litvinov se je moral dati ločiti od žene in se sedaj z njo pogaja, da bi preklicala v pismu Stalinu sporočene obdolžitve.

Resni nemiri v Palestini. Judje in Arab-

ci se ne morejo v Palestini izmiriti, dasi nastopajo Angleži z vso strogostjo napram izgreznikom iz obeh taborov. Nasilna dejanja Arabcev in Judov se vedno bolj širijo. V zadnjih dneh je bilo ubitih 34 oseb, nad sto pa ranjenih. Angleška policija in vojaštvo ne moreta več zmagovati upornikov. Anglija je začela z Malte in iz Egipta pošiljati v Sveto deželo manjše oddelke vojaštva, ki naj napravi red.

Novice iz španske državljanske vojne

Nacionalisti zasedli mesto pomarančnih nasadov

Nacionalisti so zasedli 20.000 prebivalcev broječe mesto Buriano, ki leži blizu morske obale južno od izliva reke Seco v morje. Za mesto, ki slovi po pomarančnih nasadih, so se bili dolgotrajni ter hudi boji. Nova nacionalna postojanka Buriano je oddaljena od Castellona 15 km proti jugu.

Še ena važna postojanka v rokah nacionalistov

Francove čete so zavzele mesto Nules, katero je oddaljeno 20 km od Sagunta in 50 km od Valencijske ter je zelo važno industrijsko središče in križišče cest. Z zavzetjem Nulesa je v največji nevarnosti Sagunt.

Krog umika prostovoljcev iz Španije

Zastopniki 27 držav, ki so v londonskem odboru za nevmešavanje v španske zadeve, so sprejeli soglasno angleški načrt o umiku prostovoljcev iz Španije. Pomisleke je izražal samo sovjetski odposlanec, a so vsi drugi prezrli njegove predloge. Odbor je pooblastil posebno komisijo, ki bo urenila to vprašanje, ter so Anglija, Francija, Nemčija in Italija že plačale prve določene jim denarne prispevke, ki so potreb-

ni za odvoz. Dalje so se sporazumeli v Londonu tudi v tem, da bodo priznali po umiku prostovoljcev obema vojujočima strankama vojne pravice. Soglasen omenjeni sklep odbora za nevmešavanje smatrajo kot najvažnejši dogodek za ohranitev evropskega miru.

Beseda o usodi prostovoljcev v rdečem taboru

V Namurju v Belgiji se je vršil ob veliki udeležbi prvi javni protestni shod, katerega so organizirali belgijski prostovoljci, ki so se vrnili iz rdeče Španije. Govorili so delavci, ki so postali žrtve velikih obljub s strani tistih, ki so jih nabirali za Španijo. Govorniki so poudarjali težko službo, v katero odhajajo prostovoljci, dalje težave ob povratku v domovino in revščino, v katero so pahnili tiste, ki so postali v Španiji invalidi. Agitacija za nabiranje rdečih prostovoljcev je najnižja špekulacija z ljudskim življenjem. Ko so ti prostovoljci prišli v Španijo, so bili takoj prisiljeni oditi na fronto, medtem ko so agitatorji ostali v zaledju. Eden izmed govornikov je pripovedoval, kako so komunistični voditelji zapovedovali, naj posebne straže streljajo prostovoljce v hrbet, da bi jih s tem prisilili v napad.

Japonsko-kitajska vojna

Važna napredovanja Japoncev

S pomočjo mornarice so zasedle japonske čete mesto Fuklo, ki leži 250 km zahodno od Šangaja na ustju jezera Pojang. S to zasedbo je odprta Japoncem pot po morju in suhem do Nancanga. Istočasno napredujejo japonske čete vzdolž reke Jangcekiang proti Hankeu in bo v kratkem padel Nancang, od koder bodo Japonci z lahkoto prodirali proti Čangčiju.

Mnogo težkoč imajo Japonci s pohodom na kitajsko prestolico Hankov, od katere so oddaljeni 215 km, a jim branijo uspešna vojaška kretanja povodnji reke Jangce, kjer so porušili Kitajci obrambne nasipe in so vsaj za nedogleden čas zastavili japonsko prodiranje po suhem in reki Jangcekiangu, ob kateri leži Hankov.

Za obletnico japonsko-kitajske vojne

Dne 6. julija je minulo leto, kar je izbruhnila vojna med Japonci in Kitajci. Za žalostno obletnico objavljajo Japonci, da so zgubili Kitajci v severni in srednji Kitajski 1.300.000 mrtvih. Kitajci pa pravijo, da so pustili Japonci na istih bojiščih pol milijona mrtvih.

V enem letu so zasedli Japonci 1.248.000 kvadr. kilometrov kitajskega ozemlja. Glede površine zasedbe so Kitajci mnenja, da imajo Japonci v svojih rokah le dele zemlje ob železniških progah, po vsem ostalem

pa se še kreta kitajska vojska, ki uničuje in ogroža po raznih bojiščih razkropljene Japonce.

Za obletnico izbruha vojne so priredili v japonski prestolici v Tokio veliko svečanost v počastitev padlih vojakov. Slovesnosti se je udeležila vlada in nad sto tisoč ljudi. Govoril je zunanji minister Ugaki. Poudaril je v svojem govoru, da se ne bosta Japonska in Kitajska tako dolgo izmirlili, dokler se bo kitajski maršal Čankajšek družil s komunisti. Japonska želi obnovo Kitajske in jo bo tudi izvedla v sodelovanju z novo kitajsko vlado v Pekingju, dokler pa Čankajškov režim ne bo uničen, ne more biti govora o sklenitvi miru. Vojni minister je izpopolnil izvajanja zunanje ministrice, naglašajoč, da bo Japonska nadaljevala borbo do kraja. Čeprav se zaveda, da bo vojna še dolgotrajna in težavna, bo Japonska kljub temu vztrajala do končne zmage. Z zborovanja so bili poslani pozdravi japonski vojski na Kitajskem.

GOSPODINJE!

Navodila za vkuhanje dobite v različnih strokovnih knjigah. Pišite po ponudbo. — Papir in vse druge potrebščine dobite po ugodni ceni pri nas. Radi bi Vam postregli. Oglasite se pismeno ali osebno v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Ptuj.

Po katoliškem svetu

Žrtve med katoliško duhovščino. Mučeniške žrtve komunističnega divjanja med katoliškim duhovništvom in redovništvom v Španiji se cenijo na 15.000. Ko bo povsod v Španiji zlomljeno komunistično nasilje, se bodo številke in podrobnosti natančno ugotovile. Med tem prihajajo iz pokrajin, ki so osvobodene rdeče strahovlade, s stvarnimi dokazi podprta poročila o žrtvah v posameznih škofijah. Nedavno je izšla takšna knjiga za avilsko škofijo, in sicer z omejitvijo na ozemlje šestih dekanij. Duhovniki, kojih mučeniško smrt opisuje pisec, so po večini živeli po vaseh, 70 do 80 km oddaljenih od Toleda, odnosno Madrida. Prebivalci teh vasi, kmetje in obrtniki, bi svojim duhovnikom nič žalega ne storili. Prišla pa je komunistična druhal iz mest in industrijskih krajev ter začela hujskanje in gonjo zoper duhovščino. Izdano je bilo geslo: »Smrt vsem duhovnikom!« Nekateri duhovniki so pobegnili, drugi so bili izdani in najdeni v svojih skrivališčih, tretje so komunisti silili, naj jim bodo »tajniki«, ker so komunistične druhal povečini sestavljene iz samih nepismenih. Pisec podrobno opisuje smrt 30 duhovnikov. Bili so med njimi mladi in stari, zdravi in bolni, vsi pa so šli junaško v smrt; niti eden se ni hotel rešiti s tem, da bi zatajil Kristusa. Tako se opisuje, da navedemo en primer, smrt dekana Restituta Mediersa v Oropesi. Bil je hudo bolan in pripravljen na smrt. Na dan, ko je bil previden za smrt, napade komunistična druhal župnišče ter začne razbijati po vratih. Dekan da domačim povelje, naj odprejo vrata. Tolpa vdere v sobo, kjer leži na po-

stelji na smrt bolni dekan. Potegnejo ga iz postelje ter oblečenega samo v spodnjo obleko vržejo v avto. Posnemajoč cerkvene obrede, pojoč svete pesmi, zasmehujoč Boga, ga divjaki v sprevedu peljejo ven iz naselja ter ga postavijo v neki grm. Ker vsled slabosti hudo bolni dekan ne more stati, ga pritrdijo na tri veje hrasta ter ga ustrele. Ko se po končanem »delu« vrnejo, izjavi eden izmed rdečih moralcev: »Kako zvest je bil ta duhovnik svojem Bogu! Trpeč in umirajoč je še molil!«

Praktičen boj zoper komuniste vodi angleška katoliška mladina. Pozorišča tega boja so predvsem industrijski centri, v katerih se močnejše javlja komunistična propaganda. Tako industrijsko središče je Birmingham. V tem mestu so komunisti napovedali za velikonočne praznike večje prireditve z javnimi nastopi. Katoličani se niso zadovoljili s tem, da bi šli gledat te demonstracije, marveč so priredili velik zbor, ki je bil posvečen borbi zoper komunizem. Tega zbora se je v velikem številu udeležila katoliška mladina, ki je prej bila pri skupnem sv. obhajilu. V resnici učinkovito sredstvo: proti brezboštvo komunistov izpoved vere v evharističnega Boga. Da bi ne ostalo samo pri hipni demonstraciji proti komunizmu, je birminghamski nadškof izdal proglas na katoliško mladino, v katerem jo poziva, naj ustanovi po tovarnah in uradih zoper komunistične celice protikomunistične celice. Samo na ta način je mogoče z mogočnim protiudarcom izpodbiti komunistične celice in njihovo razdiralno delovanje. Angleži so res praktični ljudje. Pri nas te praktičnosti še ni.

G. zlatomašnik J. Marzidovšek 80 letnik. G. zlatomašniku Jakobu Marzidovšku je naklonil Vsemogočni 8. julija 80 letni jubilej. Jubilant se je rodil leta 1858 v Zagaju na Ponikvi ob juž. žel. Po gimnazijski maturi je moral leta 1878 v Bosno. Primicijo je obhajal v domači župniji leta 1883. Kaplanoval je v naši škofiji pri Sv. Andražu v Haložah ter pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, od koder je bil poklican za vojaškega kurata. Po službovanju v garnizijah v Zadru, Gorici, Mostarju, Gradcu, Trstu in še enkrat v Gorici je stopil pred vojno v pokoj in se je nastanil v Gorici. Ko so mu razdejale med vojno italijanske granate v Gorici lastno hišo, se je preselil v Slov. Bistrico, od tam v Žiže in od leta 1919 preživlja pri krepkem zdravju in dobri volji svoj pokoj v št. Juriju ob juž. žel. in se veseli na lepa stara leta izredne priljubljenosti. Blagemu in v duhovniškem poklicu gorečemu jubilantu čestita »Slov. gospodar« z željo, naj ga ohrani ljubi Bog takega, kakršen je ob 80 letnici, do dijamantnega mašniškega jubileja!

80 letni jubilej naščega dolgoletnega sotrudnika

Dne 6. julija je naklonil Vsemogočni 80 letni jubilej g. Gabrijelu Majcen, upokojenemu profesorju in obče znanemu ter priljubljenemu javnemu delavcu.

G. jubilant se je rodil leta 1858 pri Mariji Snežni kot sin tamošnjega nadučitelja. Študiral je v Mariboru ter v Gradcu. Učitelj je bil pri Sv. Juriju v Slov. goricah, v Slov. Bistrici in v Mariboru, kjer je bil profesor na učiteljski do upokojitve leta 1908.

Še danes krepki, šaljivi ter delavni g. Gabrijel je bil izboren vzgojitelj mladine, navdušen narodnjak in krščanski mož.

Ni se pečal samo s šolstvom, posvetil je svojo vsestransko nadarjenost književnosti in je bil dolga leta zvest sotrudnik »Slov. gospodarja«, kojega prilogo »Gospodarske novice« je sam urejeval.

Prava čebelica je bil na zgodovinskem polju in imel je pri rokah mnogo pripravljenega gradiva, ki nam je bilo v veliko pomoč in korist ob prevratu.

Mnogo izkušenj si je nabral kot vinogradnik ter napreden sadjar in je čislan strokovnjak na teh poljih. Pod njegovim umnim vodstvom se je mariborska Kmetijska podružnica lepo razvila in je bila v mariborskem okolišu zvezda vodnica.

Velike so jubilentove zasluge za razvoj »Spodnještajerske ljudske posojilnice«, kateri je bil blagajnik 30 let in je živel z zavodom od njegovega početka do cvetočega razmaha in do največjega ugleda, katerega se veseli med štajerskimi Slovenci.

S sodelovanjem svoje blage življenjske družice je g. Gabrijel zglede vzgojil svoje otroke, na katere danes zre z veseljem in ponosom kakor le malokateri oče.

Njegov sin dr. Stanko Majcen je naš podban. Drugi sin Gabrijel je ravnatelj angleške paroplovne družbe v Dalmaciji in hčerka Anica je srečno poročena z mariborskim notarjem g. dr. Aščem.

Zasluznemu in še danes delavnemu g. Gabrijelu je podaril ljubi Bog kot nagrado za njegovo globoko ter živo vero in za vse številne dobrote, katere je delil slovenskemu narodu, za visoko starost krepko zdravje, čilost duha in dobro voljo.

Svojemu dolgoletnemu sotrudniku in souredniku izreka »Slov. gospodar« iskrene čestitke z gorečo željo: Srečna zakonca Majcen, katera sta obhajala lansko leto zlato poroko, ohrani Bog krogu svojih najboljših otrok, prijateljev in znancev do skrajnih mej človeškega življenja!

Nesreče

Otrok rešen iz vodnjaka. Na Pobrežju pri Mariboru je padla triletna hčerkica kaznilniškega paznika Udoviča v 10 metrov globoki in še nepokriti vodnjak, ko se je nagnila, da bi pila. V bližini se nahajajoči ljudje so nesrečo koj opazili. Mlad možki se je spustil po vrvi v vodnjak in je rešil huje poškodovano deklico, katero so oddali v bolnišnico.

Nesreča motociklista. Na cesti proti Zg. Sv. Kungoti nad Mariborom je zapeljal 26 letni elektromehanik Anton Fras z motornim kolesom pri izogibu vozu v plot in se je hujše poškodoval na glavi ter si zlomil roko. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Strela ubila konja. Jakobu Jurančiču, posestniku v Gačniku pri Jarenini, je ubila strela na travniku 4000 din vrednega konja. V trenutku nesreče je bil lastnik oddaljen le par korakov od živali in se mu ni nič zgodilo.

Otrok utonil. (Polzvedba.) Šilar Viktorju v Spuhlji pod Ptujem je utonil 1. julija v Dravi petletni sinko. Če bi kje našli trupelce, naj javijo na gornji naslov.

S koso na kolesu smrtno ponesrečil. — 21 letni Franc Miše iz Višenj na Dolenjskem je kupil koso, katero je hotel vrniti, ker mu ni bila pogodu. Koso je pritrdil na kolo in se je odpeljal proti Strugam, da bi koso zamenjal z drugo. Pri vožnji navzdol je Miše zavozil preko škarpe. Pri padcu mu je kosa prerezala žile na nogi

Novice

Dr. Korošec častni občan mesta Ptuj. za častnega občana notranjega ministra Mestni svet v Ptujju je soglasno imenoval dr. Antona Korošca.

V nedeljo, 17. julija obsotlški prosvetni tabor

pri Sv. Petru pod Sv. gorami

Na predvečer po obsotlški dolini kresovi. V nedeljo, 17. julija, ob 8. uri sprejem gostov in spreved izpred Štadlerja k službi božji na letnem telovadišču. — Ob 9. uri bo blagoslovil škof dr. Ivan Tomažič prapor domačega fantovskega odseka. Boter praporu bo ban dr. Marko Natlačen. — Ob pol 10. uri bo sv. maša in pridiga škofa dr. Ivana Tomažiča. Po sv. maši bo prosvetno zborovanje. — Ob 4. uri popoldne bo telovadni nastop fantovskih odsekov in dekliških krožkov. — Tabor bo ob vsakem vremenu. — V sprevedu in na telovadišču bo moral imeti vsak za 2 din taborni znak. Pri telovadnem nastopu bodo sedeži po 8 in 6 din, stojišča po 3 din.

Obsotlška dolina, pokaži na šentpetrskem taboru zavest za slovensko prosveto z obilno udeležbo! Posebej so še vabljeni konjeniki, kolesarji in narodne noše!

in je revež izkrvavel, preden je prišla pomoč.

Razne požarne nesreče. V Andrencih v Slov. goricah je pogorela do tal 45.000 din vredna domačija posestniku Leopoldu Bašar. 13 letni pastir je hotel z gorečo slamo izkuriti ose na gospodarskem poslopju in je na ta način po neprevidnosti in nesreči zanetil bližnje listje. Gasilci od Sv. Antona so preprečili, da se požarna nesreča ni še bolj razširila. — Pri Sv. Miklavžu nad Laškimi je udarila med nevihto strela v gospodarsko poslopje Franca Bidermana, po domače Ulenika v Podrēbrih. Poslopje je zgorelo do tal. — Pri Sv. Barbari v Halozah je udarila strela v hišo posestnice Terezije Rakuša. S hiše je preskočil ogenj na gospodarsko poslopje, ki je tudi zgorelo. Škoda znaša 20.000 din. — V župečji vasi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju se je pojavil v noči rdeči petelin na hiši posestnice Frančiške Persuh. Gašenje so morali omejiti na sosedna poslopja, da ni so zgorela.

Huda nesreča zadela važno obmorsko mesto na Japonskem. Radi večdnvnih hudih nalivov so zadele vse strahote povodnji 787.000 prebivalcev broječe japonsko mesto Kobe. Kobe je glavno mesto okrožja Hiogo in je peto največje mesto Japonske. V tem mestu so važne ladjedelnice, tovarne za lokomotive, železarne, tovarne vžgalice, predilnice in papirnice. Tu-sem uvažajo za Japonsko bombaž in razne rude, stroje, instrumente, kavčuk, mineralna olja, kemikalije itd. Izvažajo pa iz te luke največ tkanine iz bombaža, sirovo svilo, svileni blago, pomorske pridelke, papir, olje in očiščen sladkor. Statistika o povodnji se glasi: 206 mrtvih, 401 pogrešen, 70.000 hiš je bilo pod vodo in med temi so porušili valovi hudournikov 2500 hiš. Ena tretjina velikega mesta je zalita z blatom. Škoda je v mestu in po okolici nepregledna. Nesreča je hudo potrla vso Japonsko.

Zaradi preobilice gradiva smo morali danes izpustiti podlistek »Ponarejevalci«.

Obžalovanja vredni slučaji

Nevarna poškodba. Brata Miha in Karel Kaiser sta se vračala v noči v družbi šveh fantov iz Kamnice proti Bresternici. Med potjo so prepevali in so se ustavili

pred hišo, v kateri stanujeta delavca Anton Škof in Rudolf Ferk. Omenjena sta zahtevala, da se nočni pevci odstranijo izpred hiše. Ker četvorica ni nehala s petjem, sta se jih lotila Škof in Ferk z motikama. Miha Kaiser je dobil tako hud udarec z motiko po glavi, da je obležal s prebito lobanjo. Karel Kaiser in tovariša so še pravočasno pobegnili. Do nezvesti pobiti je obležal na mestu napada. Hudo ranjenega so našli šele drugo jutro in so ga prenašali 12 ur okrog, preden je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico. Škofa in Ferka so orožniki zaprli.

Tatinska in vlomilska družba prijeta. Orožniki od Sv. Barbare v Slov. goricah so razkrinkali in vtaknili pod ključ nevarno družbo, katere je zagrešila več vlomov in tatvin. Zaprtih je pet oseb, katere sta vodila po zločinski poti: 23 letni poljski delavec Franc Horvat iz Grajene in 24 letni poljski delavec Janez Polanec. Prijeti umoviči so vlomili v noči na 25. maj v kaščo na Velkerjevem posestvu. Odnegli so prvič 100 kg pšenice. Kmalu za tem pa 70 kg koruze in 23 kokoši. Ko so bili opaženi, so streljali na Velkerjevega oskrbnika. V noči na 20. maj so obiskali klet posestnika Purgaja v Dupleku ter so mu ukradli 301 žganja in 1501 jabolčnika. Kolovodja Polanec je izmaknil na svojo pest srebrno uro in je zagrešil še par prevar.

Iz pisarne na sodišču v ječo. Radi roparskega napada na posestnico Marijo Mulec v Zimici je oblast zasledovala že nekaj tednov zamen Pavla Kranjca. Kakor smo že poročali, sta vdrla okoli polnoči v Mulečevo hišo dva roparja, ki sta Mulečevi, njeni sestri ter dekli grozila s smrtjo, če jima ne doroče denarja. V smrt nem strahu so ženske, ki so bile same pri hiši, izročile roparjem okoli 160 din gotovine, iz omare pa sta roparja odnesla neko hranilno knjižico ter zlato uro in pobegnili. Dočim so orožniki že naslednjega dne aretirali enega roparja, je drugi neznan kar pobegnil. Za njim je bila izdana tiralica. Te dni pa se je pojavil v pisarni okrajnega sodišča v št. Lenartu v Slov. goricah v zanemarjenem stanju mlajši moški z zahtevo, da mu izročijo radi polnoletnosti dedni delež v znesku 75 din. Sodni izvršilni organ Ivan Brumen je prepoznal roparja. Skriva je odbrzel po orožnike, kateri so koj prijeli tolovaja. Aretirani je pod težo dokazov priznal dejanje.

Sklesani tat. Gospodarju Malgaju v Ljubljani je sunil 20 letni hlapec Karel K. iz Petrovč pri Celju 5000 din. Najel si je avtotaksi in se je odpeljal v Petrovče, kjer je zakopal preostanek ukradenega denarja poleg svojega doma, nato pa se je sam javil celjski policiji. Policija ga je pridržala in našla na izpovedanem mestu 4600 din, 400 din pa je bil izdal za vožnjo v avtomobilu. Skesanega tatu so izročili ljubljanski policiji.

Mladoletni tatovi. Ključavničarskemu mojstru Gradtu v Celju so pokradli mladoletni tatovi za 3000 din bakra.

Nasilen delavec predan sodišču. Celjski tovarnar Westen je radi pomanjkanja dela odpustil več delavcev. Med brezposelnimi je bil 17 letni Ivan Zupanc iz Zavodne pri Celju. Pisal je že Westenu grozilno pismo, v katerem je zahteval pod pretnjo smrti in požiga tovarne dva milijona dinarjev. Zadnje dni si je najel avtotaksi in se je odpeljal v Gaberje. Pred Westenov tovarno je izstopil in je hotel nad tovarnarja. Ker se je zdel vratarju sumljiv, ga je pridržal, dokler ni prišla policija in ga aretirala. Zupanca so na policiji zaslišali in so ga predali sodišču, ker so našli po aretaciji pri njem aktovko, v kateri je imel dolg nož in samokres, kateri pa ni bil nabit.

Od vlomilev izropana trgovina. V noči je bilo vlomljeno v trgovino trgovca Antloga v Arčlunu pri Celju. Iz trgovine je zginilo raznega blaga za 10.000 din.

Požiga. V Stari vasi pri Vidmu ob Savi je uničil nočni ogenj 22 m dolgo gospodarsko poslopje posestniku Buršiču. V uničenem poslopju so bili hlevi, skedenj, listnjak, pod in vinske kleti. Komaj so oteli živino iz hleva, vse drugo je postalo žrtev plamenov. Zgorela je tudi vinska stiskalnica s sodi. Tešili so hišo. Zavarovalnina znaša borih 5000 din. Ogenj so skoraj gotovo podtaknili brezposelni klateži. — V vasi Mlaka na Kočevskem so doživeli v teku 14 dni dva požiga. O prvem smo že pisali. Nočni ogenj je vpepelil pri drugem požigu skedenj 80 letnih zakoncev Schauer. Domači in gasilci so preprečili, da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja.

Delavec zaklal delavca. Na Bledu sta popivala od gostilne do gostilne delavca Jožef Hafner iz Medvod in Rudolf Posej iz Tržiča. Okajena sta se podala spat na skedenj, kjer sta se sprla. 27 letni Posej je zabodel Hafnerja z nožem v vrat tik za ušesom. Prerezal je tovarišu žilo, začel je krvaveti v sapnik in se je zadušil. Ubijalec se je sam javil orožnikom.

Slovenska Krajina

Serdica. V Soboti je umrla v bolnišnici zelo pridna šolarica Minka Mekiš, hčerka posestnika v Serdiču. Rajna, ki je zapustila starše v starosti komaj osmih let, je bila ena najbolj pridnih učenk, katero so ljubili učitelji in šolska mladež. Blagi Mikiči svetila večna luč, žalujočim staršem naše sožalje!

Millijonska škoda po toči v spodnjih krajih

Lani 26. julija je udarila strahovita toča gornje občine v spodnjih krajih v tako

zvanem »Urwaldu« (pragozdu). Lanska vremenska nesreča je bila tako občutna, da je še letos lani opustošeni kraji, ki so se komaj pretolkli čez zimo, niso preboleli. Letos pa je udaril neusmiljeni ledeni bič po južnih spodnjih krajih 3. julija v nedeljo, kar dvakrat en dan.

O tej vremenski nesreči smo sicer že na kratko poročali zadnjič, a je treba naše poročilo žalibog izpopolniti v toliko, da gre škoda v težke milijone in se bodo poznale njene bridke posledice po vinogradih nekaj let.

Nedeljska toča se je prikradla v prvih popoldanskih urah z Dolenjske in se je izsula nad vinogradi med Podsredo in Sv. Petrom pod Sv. gorami.

Poročilo o toči iz občine Sv. Peter pravi, da cenijo škodo samo v tej občini na dva milijona dinarjev. Popolnoma je uničenih do 300 ha vinogradov, žita, ki so bila že blizu dozorevanja, so zbita v prazno slamo. Uničenih je 80—100% vseh pridelkov, kateri so kazali najlepše.

V nedeljo, 3. julija, ob petih popoldne je prihrumelo drugo, mnogo strašnejše neurje in je zadivjalo od Sevnice na Rajhenburg ter se je izsulo nad Zdolami, Sromljami, Pišecami in nad Bizeljskim ter se je razkadiilo nekje bolj globoko v Hrvaškem Zagorju. Toča se je vsula na polja, sadonosnike ter vinograde med bliskom, gromom ter viharjem, ki je zbijal ter sul točo na zemljo v strašnih vrtincih in sunkih.

Da so bili udarci toče prebridko izdatni, dokazuje že dejstvo, da je vihar, kateri je raznašal točo, odnašal celo strehe s stavb.

Na Bizeljskem sta najbolj udarjena Dre-novec in Janežova gora. V bizeljski občini je hudo prizadetih 1200 ha vinogradov, prizanešeno je bilo kakim 200 ha.

Poleg vinogradov so uničeni še sadonosniki, žitna in koruzna polja ter krompir. Vinogradno škodo v občini Bizeljsko ceni-jo na štiri milijone dinarjev, glede ostalih zbitih pridelkov še ni bilo cenitve.

Za Bizeljskim je toča zbila najbolj Pi-sece. Tam je uničenih 250 ha goric in zna-ša škoda z drugimi pridelki vred blizu tri milijone dinarjev. V pišečki župniji je zelo hudo oškodovan severni del Bojsnega, Brezje, malo manj Mali vrh, dalje Pišce samo s Podgorjem, Pavlova in Dednja vas.

Enako obupno sliko kakor naštetih kraji kažejo naselja po občini Sromlje ter po Zdolah.

Prepričani smo, da bosta država in ba-novina ukrenili v najkrajšem času vsaj najbolj nujno ter potrebno, da ne bo vsilil kakim 8000 prizadetim ljudem obup bera-ške palice v roke!

Naši rajni

Stari trg pri Slovenj Gradcu. V Gradišču je umrla 70 letna Helena Turičnik. Šest let je bila na bolniški postelji. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. Na praznik presv. Srca Jezusovega nas je pretresla žalostna vest, da je umrla mlada žena in mati Ivana Skok, roj. Čujež iz Vel. Varnice. Zatekla se je v bolnišnico z upanjem na skorajšnje okrevanje, toda Go-spod je odredil drugače. Že tretji dan po prevo-zu je izdihnila svojo blago dušo. Zapušča potre-ga moža in dva mala otroka. — Draga Ivana,

Zjutraj
za lepoto —

Zvečer
za zdravje!

Zato zjutraj, zlasti pa zvečer

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

uživaj pri Bogu tisto srečo in veselje, ki ga je v tej dolini solz ljudem tako malo danega! — Žalujočim naše sožalje!

Št. IIJ pod Turjakom. Neizprosno je posegla smrt v Nogarjevo hišo v Razborci. Številni dru-žini je iztrgala dobrega očeta Jožefa Tret-njaka. Ravno 35 let je poteklo na dan njego-vega pogreba — 22. junija — ko je s svojo ženo zagospodaril na domu. Bil je dober gospodar, imel je lepo vpeljano posestvo, vsakemu je rad pomagal, mnogo je tudi daroval v dobrotelne namene. Njegova hiša je bila vedno gostoljubna. Kako je bil še vesel pri velikonočnem blagoslav-ljanju na domu, kjer se je zbirala vsa Razbor-ca. Rekel je, da bi rad včakal še nekoliko veli-kih noči. Še kot 70 letni možakar je bil vedno duhovit in vesel. Dolgo je bil tudi občinski od-bornik. Za vse njegovo delo mu bodi Bog do-brotljiv plačnik! Kako so spoštovali Nogarjeve-ga očeta, je pokazal velik pogreb. Od rajnega se je ob grobu poslovil g. župnik Davorin Roškar. Vsej družini in sorodnikom izrekamo naj-iskrenejše sožalje! — Pogrebi so darovali za novo bogoslovje 104 din. Bog plačaj!

Braslovče. Umrl je 2. julija zvečer po kratki bolezni previden s tolažili sv. vere Martin Ja-nežič, posestnik v trgu. Rajni je bil dolgo-leten odbornik hranilnice in posojilnice, odbornik kmetijske zadruge v Braslovčah. Bil je zvest pri-staš JRZ, dolgoleten naročnik »Slov. gospodar-j« ter drugih listov, enako podpornik naših ka-toliških organizacij. Bil je tudi član Apostolstva mož. Pogreb je imel zelo lep. Pevci so mu zapeli v slovo, g. župnik pa mu je prav pristrčno govo-ril. Vse to je bilo v veliko tolažbo užaloščenim ženi in sinu-dijaku. Počivaj v miru in nebeška luč naj ti sveti — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Jurij ob juž. žel. Po dolgi in mučni bolez-ni, večkrat previden s sv. zakramenti, je 4. ju-lija mirno v Gospodu zaspal Ivan Gologranc, bivši posestnik, star 85 let. Rajni Gologranc je bil pravi mož katoliškega značaja, kar je vedno pokazal, zlasti tudi pri volitvah. Bil je tudi skrben gospodar, vzoren sadjerejec, ki je s svojim razumnim gospodarenjem povzdignil svoje pose-stvo Vzgojil je s svojo pridno in skrbno ženo Nežo tri sine in dve hčeri, ki so prav tako ka-toliški. Vsemogočni Bog mu daj večni mir! — Vsem žalujočim preostalim naše sožalje!

Koprivnica pri Rajhenburgu. V četrtek so na-šli mrtvega Janeza Topliškega. Rojen je bil leta 1905 v Koprivnici. Nenadna smrt fanta, ki je imel posebno ljubezen do zemlje in dela, je vse presunila. Pri njem so našli 3000 din. Ne gre to-rej za zločin. Rajni Topliškega je bolehal že dalje časa na srčnih krčih. Mnoga leta je štedil in si pritrgoval najpotrebnejšega, da bi postal posest-nik in si zgradil hišo. Posrečilo se mu je. Že je kopal temelj svoji hiši, a ni vedel, da si koplje prerani gob. V najlepši dobi 33 let je moral pu-stiti svet in oditi v dolgo večnost. Našim fan-tom naj bo v zgled pridnosti in delavnosti, šted-ljivosti. A treba je, da se tudi duhovno prebu-dimo; le eno je potrebno! Rajnemu Topliškega bodo dali farani kščanski spomin: molili bodo zanj!

Sv. Rupert nad Laškim. Na predvečer praz-nika presv. Srca Jezusovega je v svoji priprosti hišici izročil svojo dušo Bogu Franc Bukošek, p. d. Brglez. Bil je to mož poštenjak stare kore-nine, kakor jih je danes tudi med priprostim na-rodnom vedno manj. Kot mlad gospodar je začel tako rekoč iz nič, a s svojo pridnostjo si je oskr-bel skromno domačijo, v kateri je s svojo dru-žinico zadovoljno živel. Radi njegove vestnosti ga je vzljubil vsak, kd je potreboval dobrega te-sarja pri stavbi lesenih delov hiše ali gospodar-skih poslopij. Zadnji dve leti so ga trdo prije-male telesne slabosti radi prevelikega napora pri delu, Bog mu je vzel pred štirimi leti edino hčerko Šolarico Trežniko, ki je utonila po ne-sreči v vodnjaku, a tako potrpežljivi Job je Naj-višjemu daroval svoje trpljenje. Vsako prvo ne-deljo v mesecu je kot apostolski mož zgledno prejel sv. zakramente, zato mu je božji Zveličar dal milost, da je ravno na predvečer praznika pesv. Srca Jezusovega zapustil svet in šel v boljšo večnost. Počivaj v miru, vrli oče!

Zemun. V tukajšnji rimsko-katoliški cerkvi v Novem Gradu se je 4. julija ob pol desetih smrtno ponesrečil slikar Jakob Pelc, doma iz Sv. Jurija v Slov. goricah. Rajni je bil 29 let zvest pomočnik pri cerkvenem slikarju g. Fr. Horvata iz Maribora. Padel je z odra 11 metrov globoko, zadela ob luster sredi cerkve ter obležal mrtev z razbito glavo na betonskih tleh. Naj počiva v miru! — Žalujočim naše sožalje!

*

Društvene vesti

Drugi dekliški dan na Betnavi

Marijin praznik, 15. avgust, naj zopet združi vsa dekleta lavantinske škofije! Vršni se kakor lani tudi letos za vsa dekleta naših župnij dekliški dan na Betnavi pri Mariboru.

Betnava vas vabi, pričakuje vas in se že pri-pravlja na vaš obisk. Pridite, dekleta lavantinske

škofije, odzovite se! Pridite in pokažite svoje na-vdušenje za najsvetejšo, kar živi v našem na-rodu. Naj bo dekliški dan praznično slavlje vseh plemenitih deklet, ki se zvesto trudijo v delu za zmago naših verskih vrednot in za resničen dvig našega katoliškega slovenskega dekleta.

Najlepše, kar pozna dekle, najdragocenejšo

Proslava 20letnice Jugoslavije v Mariboru

NARODNI TABOR

dne 13. in 14. avgusta 1938

Spored:

V soboto, dne 13. avgusta:

Popoldne prihod udeležencev z vlaki, odkazovanje prenočišč in drugo.

Od 19 do 20 zbiranje za baklado po mestu na določenih zbirališčih v Trubarjevi, Koroščevi, gornji Strossmajerjevi, Kamniški in Vilharjevi ulici.

Ob 20 baklada po mestu, ki gre po sledečih cestah: Koroščeva, Maistrova, Zrinjskega trgu, Kolodvorska, Aleksandrova, Trg svobode, Slovenska, Gosposka na Glavni trg.

Ob 21 stik na Glavnem trgu, nagovor mestnega župana, državna himna, razhod.

Posamezne organizacije oskrbijo bakle za baklado svojim članom same. Bakle se bodo dobile po 1 din že v predprodaji in tudi na zbirališčih.

V nedeljo, dne 14. avgusta:

Ob 5 budnica po mestu (pet godb po posebnem razporedu).

Do 8 prihod taborjanov z rednimi in dopolnilnimi vlaki, peš, na kolesih, na vozovih, avtomobilih, avtobusih itd.

Od 7.30 do 8.30 zbiranje in urejevanje organiziranih skupin na zbirališčih v Tomšičevem drevoredu, Aškerčevi ulici, Maistrovi ulici, Razlagovi ulici, Ciril-Metodovi ulici, Prešernovi, Cankarjevi ulici, Zrinjskega trgu po posebnem razporedu, ki bo objavljen pravočasno.

Ob 8.45 pohod po mestu (v spreved prideja samo organizirane skupine, drugi udeleženci se razdelijo po mestu, oziroma odidejo že v vojašnico kralja Petra). Spreved gre po sledečih ulicah: Aleksandrova,

Trg svobode, Grajski trg, Slovenska ulica, Gosposka ulica, Glavni trg, državni most, Kralja Petra trg, Dvorčakova ulica, Frankopanova ulica, vojašnica kralja Petra I. (Ulice, po katerih pojde spreved, bodo posebej okrašene, hišni posestniki v teh ulicah bodo svoje hiše posebej okrasili.)

Ob 10.15 mimohod pri častni tribuni, oziroma pred odličniki.

Ob 10.45 tiha sv. maša v vojašnici kralja Petra, ki jo bo daroval prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič; med sv. mašo evangelij in kratek cerkveni nagovor. Pri sv. maši ljudsko petje cerkvenih pesmi: »Kraljevo znamenje križ stoji«, »Lepa si, lepa si, roža Marija«, »Pridi molit, o kristjan«, »Angel Gospodov«.

Ob 11.15 zahvalna pesem.

Ob 11.30 tabor na istem prostoru. Tabor bo vodil mestni župan dr. Juvan Alojzij, Ipavčeva pevska župa poje Jenkovo »Molitev«, »Slavnostno pesem« in na koncu govorov »Hej Slovani«.

Ob 12.30 razhod tabora, potem kosilo v mestu in na taborskem prostoru.

Ob 15 nastop godb v vojašnici kralja Petra I.

Ob 16 nastop pevskih zborov.

Ob 17 prikazovanje narodnih običajev in iger na taborskem prostoru.

Ob 18 srečolov.

Ob 19 velik ognjemet in žaromet ter ljudska veselica.

Ob 24 konec.

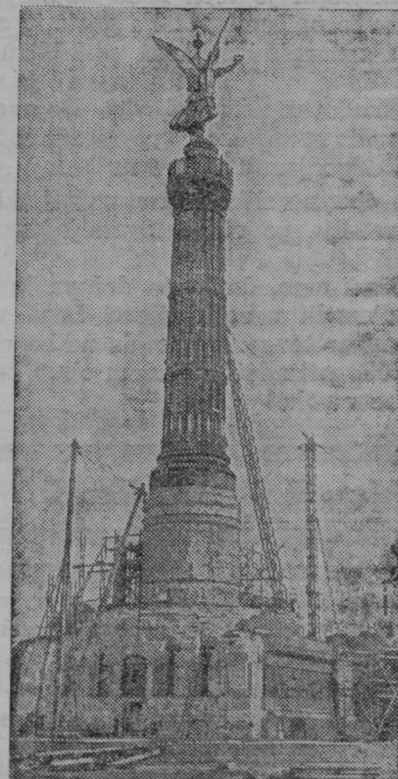
Odhod taborjanov z vlaki in drugimi prevoznimi sredstvi od 18 naprej.

Tropični problem

V tropičnih pokrajinah se še vedno zelo pogosto pojavljajo kužne bolezni, ki vsled modernih prometnih sredstev lahko ogrožajo ves svet na ta način, da se s prometnimi sredstvi preneso bolezni tudi v druge dežele. Da se to prepreči, se je v Singapuru osnoval poseben zavod, ki ima nadzorstvo nad ladjami, ki obiskujejo tropične dežele ter vsak pojav bolezni v kali zatre. Isti zavod pošilja vsak teden po radio v svet vesti o zdravstvenem stanju tropičnih dežel ter tako svetu sproti javlja vsak pojav kake kužne bolezni v teh deželah. Posebna pažnja se pa posveča malariji, kajti po profesorju Rajnerju Milleru je na svetu 800.000.000 ljudi, ki bolujejo na malariji. Odbor za zdravljenje malarije zdravi to bolezen s kratkotrajnim kininskim zdravljenjem, ki traja pet do sedem dni. Bolnik dobi dnevno 1—2 grama kinina. Da se pa v času, ko se malarija pojavlja, bolezen prepreči, priporoča isti odbor dnevno dozo 0,4 grame kinina. Kinin je zato najmočnejše orožje v boju proti malariji.

Ob stoletnici rojstva očeta nemškega zrakoplovstva grofa Zeppelina je izdala Nemčija posebne jubilejne znamke, na katerih vidimo razvoj zrakoplova od jubilaranta do danes.

Steber zmage v Berlinu podirajo in ga bodo radi izboljšave prometa postavili na drugem mestu. Steber je spomin nemške zmage nad Francozi leta 1871.

svetlinje dekleštva naj se ta dan uveljavijo v polni meri! Vso našo lavantinsko dekleško skupnost naj letošnji dekleški dan obogati in okrepi za vse boje s površno, za dekletolikokrat poniževalno miselnostjo naših dni.

Dekleta! Veselimo se našega dne na Betnavi! Potrudimo se, da bomo mogle vse na to naše zborovanje!

Lepo je življenje slovenskega dekleta. To nam bo ob Mariji-Vnebovzeti zopet prikazal naš dekleški dan. Čim več nas bo, tem bolj bo mogla ta lepota priti do izraza, zato velja:

15. avgusta vsa lavantinska dekleta na Betnavo!

Posavski prosvetni tabor v Sevnici. Ko je bilo zopet obnovljeno naše društveno življenje, se je novemu prosvetnemu gibanju, ki je pred letom dni zavalovalo po vsej naši slovenski deželi, v enaki meri pridružil tudi Posavje in s tem pokazalo, da hoče korakati v isti vrsti z ostalimi deli naše domovine. Lanski prosvetni tabor v Rajhenburgu dne 8. avgusta je bil najlepši dokaz temu, ki je močno odjeknil v srcih onih številnih udeležencev, kot jih Posavje do sedaj še ni zbralo na podobni prireditvi. Posebno pa je

odjeknil ta tabor med našo mladino. Okrepljena in navdušena je šla na delo. Pomnožila je svoje vrste ter v častnem številu pohitela v družbi staršev in prijateljev na mednarodni mladinski tabor v Ljubljano. Dne 7. avgusta pa hoče na svojem posavskem taboru v Sevnici pokazati uspehe svojega dela in povedati, kaj hoče. Letošnji prosvetni in mladinski tabor v Sevnici naj zopet zbere okrog naše mladine vse, kar čuti katoliško in slovensko v Posavju, in naj bo zopet lepa in močna manifestacija našega dela in naših hotenj za narod in državo. — Posavčani! Kratek čas nas loči od našega tabora v Sevnici. Pripravimo se v tem času za našo lepo in največjo prireditev letos v Posavju! Bog živi!

Dramlje. V nedeljo, 17. julija, se bo vršila v naši župniji izredna slovesnost. Ob 10 bo slovesna služba božja, nato pa bo blagoslovitev Slomškovega župnijskega doma. Blagoslovitveni obred bo izvršil mil. g. stolni kanonik Ivan Žagar iz Maribora. Ob treh popoldne pa priredi Prosvetno društvo v novem domu akademijo in Vodopivčevo spevoigro »Povodni mož«. Na to izredno slavlje vabimo vsa sosedna tovariška društva in vse prijatelje katoliške prosvete od blizu in daleč. Bog živi!

Dopisi

Šmartno pri Slovenjem Gradcu. Naša neutrudna gasilska četa je doživela z vsemi občani v nedeljo, 3. julija, zelo pomembno slovesnost: blagoslovitev nove motorke. Z velikim trudom in žrtvami so naši vrli gasilci le uresničili dolgoletno željo in si nabavili vsaj najpotrebnejše sodobno in dobro gasilsko orodje. Vsem, ki ste v ta namen kaj darovali, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Slovesnost se je vršila pod pokroviteljstvom hana dravske banovine g. dr. Natlačena, kar je dalo slavju še večji poudarek. Pokrovitelja je zastopal okrajni načelnik g. dr. Franc Hraševac, katerega smo šmarčani prav pristrčno sprejeli. Z avtomobili in kolesi so prihiteli k nam tudi člani sosednjih gasilskih čet in to v prav lepem številu. Številno občinstvo pa je s svojo navzočnostjo nazorno pokazalo, da se v polnem obsegu zaveda velikega pomena te humanitarne ustanove. Ob sodelovanju slovenjgraške godbe se je razvil pester sprevoz od gasilskega doma do cerkve sv. Martina, kjer je bila sv. maša.

Sv. Ana v Slov. goricah. Lepo in veselo je bilo v nedeljo, 26. junija, zjutraj pri službi božji, ko je 127 malčkov-šolarjev z gorečimi svečami prvo-krat prejelo sv. obhajilo. Božji ljubitelj nedolžnih otrok naj jih ohrani v svoji ljubezni in mi-

losti, da bi vedno lepo živeli in enkrat prišli k njemu v nebesa! Lepo je tudi bilo popoldne na praznik sv. Petra in Pavla, ko je bilo 119 šolarjev slovesno sprejetih v Marijin vrtec. Po Mariji k Jezusu! — Anovska ali žegnanska nedelja bo dne 24. julija s trojno službo božjo: ob šestih, ob devetih in desetih.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Ena nesreča za drugo prihaja nad naš lepi kos slovenskih gor. Pred 14 dnevi si je zlomil tukajšnji domačin pri padcu raz seneni voz tilnik in je bil takoj mrtev. Par dni pozneje je počil v Vitomarcih usodepolni strel v hiši Težakovi in njegov sosed Jožef Suhač se je zgrudil smrtno ranjen na tla. V nedeljo proti koncu rane službe božje je zadonel krik: v Andrejcih gori domačija bivšega znanega čebelarja Jurančiča. Zadnjo nedeljo pa zopet med rano službo božjo krik: v Hvalečincih gori domačija Franca Braček. Ker je bilo vse vaško prebivalstvo v cerkvi, je ogenj uničil vse gospodarsko poslopje, zgorel pa je tudi oče sedanjega gospodarja, starček 75 let. Grozen je bil pogled na njegovo zogleleno truplo. Vse pomiluje grozno smrt starčkovo, ki je videl le preveč bridkih dni v svojem življenju. Nesreča je tem večja, ker vsled neplačane zavarovalnine pogorelčeva družina ne bo

občinski tajnik — županov sin. Ko bomo prejeli zaželjena pojasnila, bomo »totalitarno« prifrknjemu dopisniku »Nove dobe« odgovorili in ustregli v vseh ostalih vprašanjih v zadevi občine, ki ga zanimajo.

Šmartno ob Dreti. Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla je priredilo neko tukajšnje društvo na Zidarnovem travniku in vrtu tekmo koscev, predic, mlatičev in plesno rajo. Udeležba je bila bolj skromna, nekaj radovednežev seveda ni manjkalo, saj so se nekateri nadejali, da bo spored spopolnjen tudi z bikoborbo, za kar je pa seveda bilo sonce prevroče. En govornik je na vse pretege hvalil naprednost in borbenost šmarčanov in posebno so mu bile všeč neke osebe — kar je razumljivo. Nepristranski opazovalci pa so sodili, da je bila vsa prireditel neka prisljenega in bi se ta prireditel spodobila kvečjemu na pustni torek. Sklicatelji so trdili, da je to nepolitična zadeva, kar pa naj verjame kdor hoče, res pa je, da je bila to skrumba velikega cerkvenega praznika, kar velika večina našega vernega ljudstva obsoja. Društvo je s tem prvim nastopom pokazalo pravo barvo in zagotovimo mu, da po tej poti ne bo prišlo daleč.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Tudi nas je obiskala nesreča. V nedeljo, 3. julija, se je malo pred drugo uro popoldne v silnem viharju vsula toča in je padala kakih deset minut precej na gosto. Debela je bila kot drobni orehi. Naredila je veliko škodo na poljih, ker žita še niso pospravljena, posebno pa je škodovala na vinogradih. Okoli petih se je spustil na zemljo močan nallv, a toče pri nas takrat ni bilo. Tedaj je šla preko Pišec v Bizeljsko in na hrvaško stran. Posledice toče so močno vidne in se škoda ne bo mogla več popraviti. — Naša posojilnica je kupila hišo pri cerkvi, v kateri je bila dolgo let gostilna, ki je vzbujala pri dobrih faranih in tujcih zgledevanje, ker so gostilniški gostje močili s petjem in kričanjem božjo službo. Hiša, ki je v neposredni bližini cerkve in šole in v kateri gostilna ne bi smela imeti mesta, je velika in bo lahko služila v duhovno-prosvetno korist naše fare. Posojilnici gre za to dejanje vsekakor zahvala.

Sv. Rupert nad Laškim. V naše brege in skrite kote so v zadnjem času, ko je povsod vse polno dela, celo brezposelni zgrešili pot, da ne nastopajo v trumah, kakor pozimi in spomladi. Pa je prišla še druga ujma nad nas: lisice so se po naših hostah in samotah tako razmnožile, da kar pri belem dnevu vdirajo v hléve in celo v hiše, kjer se skriva uboga perutnina, ter najrajši zavijejo

Romunski kralj Karel

Bivša romunska kraljica Helena

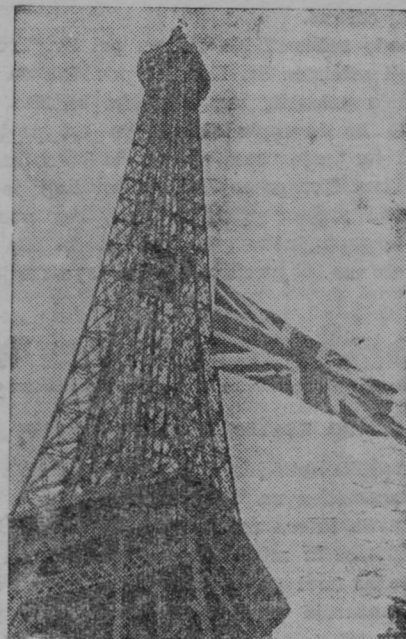
Romunska kraljeva dvojica se bo po več letih zakonske ločitve zopet spravila?

Horé-Belisha, angleški vojni minister, se bori v parlamentu za oborožitev Anglije v zraku.

prejela nobene odškodnine. Vzrok požara Jurančičeve domačije je bila neprevidnost 14 letnega dečka, ki je hotel sežgati ose pod kapom. Kako je postal požar v Hvalečincih, se pa ne ve. Ali ima tekoče leto še kaj hudega za naš kraj? — Telovadna akademija naših fantov in deklet je 26. junija odlično uspela in so se gledalci vračali zadovoljni domov.

Šmartno ob Paki. Ne moremo si misliti drugače kot da so začeli drugi časniki odklanjati priobčevanje dopisov v svojih številkih, ker je prišel dobro znani nam dopisnik odlagati svoje umotvore v celjski »Novi dobi«, ki jo pri nas le redko, redko kdo čita. Tako je priobčila v predzadnji številki iz našega kraja dopis pod naslovom »Z naše občine«. V tem dopisu je vse polno nedoslednosti in neresnic, ki pa nanje ne bomo podrobno odgovarjali, ker se res ne izplača. Zeleni bi le, naj bi nam vendar »resnicoljubni« dopisnik pojasnil, kateri so tisti »odlični klerikalni politiki«, ki so se pri zadnjih občinskih volitvah črtali z liste, in s katere liste? Dalje bi bili zelo hvaležni, če bi dopisnik poročal, kdo je bil tisti kandidat za občinskega tajnika, ki je izpolnil vse zahtevane pogoje. Dosledno bi tudi bilo, da dopisnik pove, v kateri seji je bil nastavljen kot

Francozi bodo pozdravili angleški kraljevi par z Eifflovega stolpa z zastavo 1200 kvadr. metrov.

vrat debeli piški, težki goski in obilnemu puranu. Pri nekaterih samotnih hišah so te predrzne in nesramne tatice odnesle zadnjo kokoš. Lovci, ki imajo lov v zakupu, se sedaj za lisice ne zmeni, ker njih koža v tem času nima nobene vrednosti, ubogi posestnik pa si ne sme sam pomagati, ker ne sme streljati lisic. Kmet je res uboga para v vsakem oziru, to je zvedela v sedanjem času tudi zvitorepka, zato pa je dala svoji parolo: Brez skrbi po kurah, saj smo lisice po postavi zaščitene — kmet pa ne!

Piščee. Dne 25. maja ob štirih popoldne je minilo deset let, ko smo gledali Piščani s solznimi očmi udarec božje šibe, ki je v eni polovici ure uničila vse naravne vinogradniške, sadne in poljske pridelke z groznim neurjem, spremljanim s točo in orkanom. Dne 3. julija ob šestih popoldne nas je pa zadela enaka nesreča. Kar ni uničila suša, je sedaj popolnoma uničila toča, ki je pobelila naše lepe vinograde in sadne griče, polja in travnike, kakor pozimi sneg. Prosimo naše zastopnike pri raznih oblastvih, naj nam priskočijo na pomoč vsaj z dobavo živil, ker smo v obupnem stanju, brez denarnih in življenjskih sredstev.

Sromlje. V nedeljo, 3. julija, so se pripodili temnosivi oblaki od severozapadne strani, katere so prignali siloviti viharji. Začelo je deževati; kar naenkrat se okrog petih vsuje toča orehove debelosti, katera je neusmiljeno klestila naše vinograde, polja, sadonosnike in druge kulture. Vinogradi, edini vir dohodkov nas Sromljanov, so popolnoma uničeni, grozdje, listje leži po tleh v blatu. Strašni naliv je odnesel iz vinogradov vso plodno zemljo. Žitna polja so omlačena in pomandrana v blato. Vihar je ruval drevesa, podi-

Slike narodnega tabora pri Sv. Trojici se dobijo pri fotoatelje Horvat, Sv. Trojica v Slovenskih goricah.

ral gospodarska poslopja in trgali strehe. Ljudje so obupno gledali, kako divja toča, voda in nevihta. S strahom zre ljudstvo bedi in lakoti v oči, kar nam preti neizogibno, in to posebno radi tega, ker je zaloga starega živeža že zdavnaj pošla, nova pa je popolnoma uničena. Ljudstvo je navezano na pomoč od drugod. Prosimo vse merodajne činitele za čimprejšnjo in izdatnejšo podporo v prehrani, ker ljudstvo je obupano in je obubožano že od prejšnjega slabega leta.

Sromlje-Silovec. Strašno neurje s točo nas je obiskalo v nedeljo popoldne, najprej hud naliv in za njim strašna toča, debela ko sredni orehi, z viharji, da je lomilo drevesa. Enemu posestniku je podrla tudi svinjake. Zapašla je do 15 cm na debelo, a pod kapom od streh čez 60 cm na debelo. Nalivi s točo so bili tako strašni, da je voda nosila debelo kamenje, katerega ima močan mož dosti dvigniti. Danes, ko to poročilo pišem, imamo še cele kupe in na vagona toče z nalivi navlečene po polju. Polja, vrtovi in sploh vse je dobesedno uničeno, niti se ne izplaša iti žito žet, ker je vse zbito v zemljo ter ni nikjer videti niti enega klasa. Vinogradi izgledajo tako kot spomladi, ko smo jih kolili. Toča je prišla od severozahoda. Strašno so prizadeti kraji: Gor. Pokanca, Makole, Sopote, najhuje pa okoliš vasi Silovec, kjer je dobesedno vse uničeno. Ljudje hodijo okoli, ko na pol blazni, v skrbeh za živež. Ako ne bo hitre in nujne pomoči, grozi ljudem brez izjeme glad.

Važna izjava Mussolinija našim visokošolcem. Na povabilo italijanskega ministra za narodno kulturo so jugoslovanski visokošolci kluba »Slovenski jug« potovali po vsej Italiji, kjer so bili deležni italijanske gostoljubnosti. Po končanem potovanju je sprejel Mussolini v Rimu odposlanstvo zgoraj imenovanega kluba visokošolcev in jim je za izrečeno zahvalo odgovoril, da je prepričan, da bo še globlje prijateljstvo med študirajočo mladino obeh držav pomenilo pravi temelj jadranskega miru, za katerega se tako vztrajno trudi predsednik jugoslovanske vlade dr. Milan Stojadinović.

Znatna olajšava za naša športna društva. Vlada je izdala naredbo, s katero je čisto odpravljena 20% taksa na vstopnice k javnim prireditvam in tekmam vseh naših športnih društev.

Ustanovno zasedanje Izseljenske zbornice v Ljubljani. Zadnji ponedeljek dopoldne je bilo v frančiškanski dvorani v Ljubljani ustanovno zasedanje Izseljenske zbornice pod predsedstvom ljubljanskega škofa dr. G. Rožmaha. Lavantinskega škofa je zastopal g. stolni kanonik dr. Fr. Cukala. Na zborovanju je bil za Slovensko Krajino voditelj Prekmurcev g. Jožef Klekl. Ustanovnemu zasedanju so prisostvovali razni odličniki iz Ljubljane ter zastopnik ministra za socialno politiko iz Beograda. Zasedanje sta počastila slovenska ministra dr. Anton Korošec in dr. Miha Krek, ki sta bila pozdravljena od navzočih z dolgotrajnim ploskanjem. Prvo sejo je otvoril ljubljanski škof s pozdravnim nagovorom na oba ministra ter na vse navzoče in je predlagal brzoglavni pozdrav knezu namestniku Pavlu in ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću. Zasedanje je trajalo štiri ure.

Novice iz drugih držav

Nacionalisti oddaljeni samo še 40 km od Valencije. Zadnjo nedeljo so se vršili srditi boji na obmorskih frontah, in sicer na cestah iz mesta Nules ter iz Teruela proti Saguntu. Nacionalisti so bili zmagovalci in javljajo o velikih zgubah rdečih. Obe koloni Francovega generala Arande, katere prodirajo levo in desno od ceste Nules—Sagunto, so bile v nedeljo komaj še 40 km oddaljene od Valencije. Huda bitka se je bila za posest mesta Moncofar, ki leži 8 km južno od Nules. 1400 rdečih miličnikov, ki so bili zajeti med morjem in med napadajočimi četami generala Arande, se je moralo predati.

V 16 urah iz Njujorka v Pariz. Dne 10. julija ob 23 je odletel iz Njujorka letalec Hawart Huse, Letalo, ki je bilo opremljeno z najmodernejšimi pripravami, je tehtalo 12 ton. Letalec je po 16 urah srečno pristal na letališču v Bourgetu in je potolkel s svojim poletom vse dosedanje rekorde na severnem delu Atlantskega oceana v smeri zahod-vzhod. — Prvi prekoceanski letalec Lindberg je rabil za isto pot 33 ur.

Granata izza svetovne vojne ubila pet oseb. V soboto, 9. julija, je skušalo več oseb odpreti izza bitk na bojišču pri Gorici najdeno nerazpočeno 15 cm granato. Naenkrat pa je granata eksplodirala in so obležale tri osebe na mestu mrtve, dve sta pa podlegli poškodbam v bolnišnici.

Huda železniška nesreča v Nemčiji. Na enotirni progi pri Rheinsbergu v Nemčiji sta trčila v nedeljo zaradi spregleda odpremnega osebja na ovinku osebni in motorni vlak. Lokomotiva osebne vlaka je razbila motorni vlak. Ubityh je bilo pet ljudi in med temi tudi strojevodja motornega vlaka. Več ljudi je bilo ranjenih.

Ognjenik Krakatau zopet bruha. Največji azijski ognjenik Krakatau pri otoku Java v Južnem morju je pričel bruhati in meče lavo ter pepel 1800 metrov visoko. Med gostimi oblaki dima, ki se valijo iz žrela, je videti plamena. Prebivalstvo iz območja vulkana beži iz ogroženega ozemlja, ker se je batil najhujšega. Pri izbruhu Krakatau

Peter Rešetar rešetari

O Peter Rešetar dvomi... V »Večerniku« je bil napad na neznanega župnika, češ, da ni ostal pri oltarju, ko se je na Vidov dan pela državna himna in če Peter Rešetar o tem dvomi, lahko poišče za naslov tega župnika. Jaz se pa nisem nič pobrigal za naslov tega neznanega župnika, pač pa sem se pobrigal za tiste, ki so to notico napisali, če so sploh ta Vidov dan bili kaj pri službi božji, ne samo pri petju himne. Pa niso bili niti pri službi božji niti pri petju himne! To je pa res nekaj nezasišanega! Če bi namreč ti ljudje bili kaj v cerkvi, bi ugotovili, da se vidovdanska proslava izvršuje na tak način, da se opravijo mrtvaške molitve za rajne junake in se po službi božji odmolijo molitve ob mrtvaškem pđru sredi cerkve.

Kdaj bodo volitve? Na taboru pri Sv. Trojici je notranji minister dr. Korošec povedal, da bodo volitve v državni zbor tedaj, ko bo žito pod streho, ko bo krompir skopan in vsi pridelki spravljani ter bodo ceste proste, da bomo lahko šli na volitve. Ker pa se JNS volitev boji, je sedaj naročila svojim pristašem, naj kar pustijo na njivi krompir in koruzo, da še ne bi bilo volitev in da ne bi prehitro prišlo spoznanje v

Beogradu, da je sedanja JNS samo še po milosti zakona in volitev leta 1935 na svetu.

Ne damo se! Ljubljanski list »Slovenski narod« je mastno natiskal: »Ne damo se! Niš pa ni povedal, kaj se ne dajo. Naročniki Ljubljancani, ki so njegovo poročilo brali, so rekli: »Pa se res ne damo več tako vleči za nos!«

Slovenski ali jugoslovanski? V »Jutru« so bile objavljene slike slovenskega Sokola v Pragi. Kolikor jaz poznam zakone, imamo pri nas samo Sokola kraljevine Jugoslavije. Ali je to zopet nova organizacija »slovenski Sokol«? Kam vse je že zašel separatizem! Tako bi morala vzdihniti centralistična JNS!

Črni vrag na Dunaju. Uradno poročilo v nemških listih objavlja, da gotovi ljudje zabavljajo čez črnega vruga, ki se je pojavil na Dunaju, to je črni kruh, ki ga morajo sedaj Dunajčani jesti. Jaz bi jim v zahvalo za tako navdušenje, ki so ga pokazali v začetku, gotovo dal kaj drugega!

Medvedi na begu. Časopisi poročajo, da bežijo na špansko-francoski meji cele črede medvedov iz Španije na Francosko. Čudno se jim zdi, kako je mogoče že dve leti ljudem vzdržati v tem neprestanem streljanju, oni sami ne morejo več.

Poslednje vesti

Politične novice iz naše države

Novi papeški nuncij in dva nova poslanika pri knezu namestniku na Brdu. Dne 11. julija sta se predstavila knezu namestniku Pavlu na Brdu na Gorenjskem in ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću novi papežev nuncij Hector Felici in novi mažarski poslanik Baltach Besseney. Zadnji ponedeljek je prispel na Bled novo imenovani českoslovaški poslanik Jaroslav Lipa, ki je bil 12. julija pri knezu namestniku prvič v av-

dienci. Novi apostolski nuncij je sprejel dopisnika »Slovenca«, kateremu je dal zelo pohvalno izjavo o Slovencih. V tej izjavi pravi nuncij, da ga je zelo razveselilo, kar je v kratkem času videl pri Slovencih. Prepričan se je o vernosti Slovencev in vdanosti, ki jo gojijo do sv. očeta. Presenetilo ga je krasno cerkveno petje. Najlepši vtis je napravila nanj naravna lepota dežele, neopozabno mu ostane v spominu slovensko narodno svetišče na Brezjah. Nuncij je izrazil upanje, da bo prišel kmalu v lepo Slovenijo.

leta 1883 je bilo 50.000 ljudi ob življenju. Tedaj je neslo pepel iz ognjenikovega žrela 827 km daleč. Na otoku, na katerem je ognjenik, je pokril pepel površino 70 metrov na debelo. Pod to plastjo je bilo udušeno vsako življenje. Grmenje iz žrela so slišali 5000 km daleč in 700 km daleč so videli oblake dima in prahu, ki se je valil v izredne zračne višine — 30 km visoko. Po nesreči je preostalo od otoka, na katerem je bljuval ognjenik, samo še ena tretjina. Počasi se je otok zopet obrastel. Ljudje pa si niso od tedaj več upali naseliti na preostanku sicer zelo rodovitnega otoka. Od leta 1928 je Krakatau neprestano na delu z grmenjem, bruhanjem ter z izlivu goreče lave. Vsak čas lahko pride do najsilovitejšega izbruha.

Domače novice

Sreča v nesreči. Zadnji ponedeljek se je peljal z avtomobilom na Bled dopisnik »Slovenca« in beograjskega lista »Vreme« g. Stanko Benedik. Pri križišču ceste iz Tržiča in Bled-Naklo se je avto zasukal in prevrnil ter pokopal pod seboj Benedika. Avto se je razbil, k seči pa se ni zgodilo nobenemu potniku nič posebnega.

Gimnazijec utonil. V soboto ob 18 je ugrabila Sava življenje mladega ljubljanskega petošolca Milana Kastelic, kateri se je mudil na počitnicah pri znanjih v Mednem.

Elektrifikacija Murskega polja. Po zaslugi g. Jožeta Hrastelja, trgovca v Gornji Radgoni, je dala Fala napeljati daljnovod v Križevce pri Ljutomeru. S tem je dobila zaželeno električno silo velika opekarna in razsvetljavo za velike vasi po Murskem polju.

Mlad fant ob roko. Na Zg. Ponikvi pri žaleu so zadnje soboto streljali fantje iz topičev. En možnar se je razletel in drobci so tako hudo zadeli 19 letnega posestnikovega sina Stanka Ograjenskega iz Zg. Ponikve, da so mu morali v celjski bolnišnici odrezati levo roko pod zapestjem.

Huda poškodba pri padcu. Marija Misija, 58 letna žena oskrbnika ribjega vališča v Pečovniku pri Celju, se je naslonila zadnje nedeljo na ograjo ob jarku pri ribniku. Ograja se je zlomila, Misijeva je padla dva metra globoko in se je huje poškodovala na glavi ter si zlomila rebro. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

Otrok padel 12 metrov globoko. V magdalenskem predmestju v Mariboru se je zgodila v nedeljo huda nesreča. Tamkaj gradijo enonadstropno hišo, katero so si izbrali otroci za igrišče. V teku igre je splezal sedemletni Vladko Znidarič, sinko v bližini stanujočega železniškega uslužbenca, na ogrodje. Otrok je hotel preko trama, pri tem pa je zgubil ravnotežje in padel 12 metrov globoko v novo betonirano klet. Pri padcu si je natri lobanjo, zlomil roko in se je hudo poškodoval na znotraj. V zelo resnem stanju so prepeljali otroka v bolnišnico.

Avtomobil sunil kolesarja v obcestni jarek. Na zelo ozki cesti pri Sv. Ožbaltu ob Dravi je sunil avto v obcestni jarek 40 letnega zasebnega namješčenca Alojzija Piščanec, ko se je vračal na kolesu proti domu. Piščanec je obležal s hudo poškodbo na glavi nezavesten in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Smrtna nesreča radi padca z drevesa. Na Kančecu v Žetalah se je zgodila 7. julija huda nesreča. Tega dne sta šli hišna gospodinja in svakinja na domačo češnjo. Marija Puh je šla na drevo obirati češnje, svakinja Terezija Puh je ostala pod drevesom. Nenadoma se odlomi veja češnjevega drevesa in Marija Puh je padla z drevesa naravnost na svojo svakinjo kakih osem metrov globoko tako nesrečno, da ji je zlomila prsni koš in je umrla v par sekundah. Gospodinja Marija Puh je kljub padcu ostala nepoškodovana.

Smrtno zaboden v srce. V noči na zadnji ponedeljek je bil v Vitanju smrtno zaboden v srce

24 letni Viljem Purk, nočni čuvaj v Vitanju. Radi krvavega zločina je bil aretiran 25 letni Jakob Dežman, klobučarski pomočnik, ki je bil komaj dva meseca v Vitanju. Po ljudski govorici je zagrešil Dežman krvavo dejanje iz maščevanja, ker ga je Purk zasačil, ko je hotel izvršiti nočni vlom in ga je prijavil orožnikom.

Dva pežara v okolici Ljubljane. Zadnje nedeljo ob polnoči je izbruhnil ogenj v Zalogu pri Ljubljani v hiši posestnice Lucije Proško. Hiša je pogorela do tal in poleg tega je uničil požar še hišno opremo zidarju Metodu Sernecu, kateri je stalnoval tamkaj. Delno z zavarovalnino krita škoda znaša 30.000 din. Pri požaru v Zalogu je hudo ponesrečil gasilec Anton Ložar, posestnikov sin iz Zaloge. Skočil je v vežo, da bi rešil še neke predmete. V tem trenutku mu je padla na glavo težka opeka in se je komaj komaj izvlekel iz gorečega poslopja. — V Mali vasi pri Ježici je nastal požar zadnje nedeljo zjutraj, ko so še vsi ljudje spali. Goreti je začela Hermanova hiša. Prvi je opazil požar delavec Rudolf Omladič, ki je spal na podstrešju. Prišel je okoli dveh zjutraj domov in je začel prav sumljivo prasketanje. Uro pozneje je začela opeka silno pokati. Poslopje je bilo že vse v objemu plamenov. Omladič se je z največjo težavo rešil in je bil sam v življenjski nevarnosti. Poklical je domače in sosede. Gasilci so ogenj kmalu pogasili. Škoda znaša okoli 50.000 din.

Dopisi

Štrigova pri Ljutomeru. »Domovina« je objavila lažniv napad na tukajšnjega občinskega pisarja Toneta Nemca. Na napad, ki je plod lažnivosti in hudobnosti naših političnih nasprotnikov, objavljamo naslednja dejstva: Tone Nemec je že od leta 1921 uslužbenec občinske uprave v Štrigovi. Od leta 1925 dalje mu je bilo poverjeno izdajanje živinskih potnih listov s pravico do pobiranja pristojbin, ki so do takrat in od takrat še naprej veljale na področju Hrvaške (savske banovine), kamor je občina Štrigova spadala. Le-te pristojbine so bile ukinjene s 1. aprilom 1938 z odredbo ministrstva za kmetijstvo in ministra za finance, s katero odredbo je določena enotna taksa za vse občine v državi. Pristojbine, ki jih je Tone Nemec pobiral, niso bile nikoli spremenjene, najmanj pa od občinskega odbora v Štrigovi določene; pristojbino, določeno za občino, je Nemec koncem vsakega meseca redno odvajal v občinsko blagajno, presežek pa zadržal zase kot nagrado za izdajanje živinskih potnih listov. Za pobiranje omenjenih pristojbin so vedeli vsi njegovi nadrejeni, vsi dosežani občinski predsedniki (bilo jih je deset po številu), vsi občinski odborniki in splošno vsi občani, ker jih ni pobiral na tihoma, ampak javno in občinski pisarni. V jeseni 1937 se je Nemec naenkrat zameril nekaterim odbornikom — političnim nasprotnikom, ki ga niso mogli več trpeti, ker jim je postal trn v peti. Začeli so ga obrekovati, zavlačevali s prevedbo na stalno službeno mesto, mu že tudi z enomesečnim rokom odpovedali itd. Vse to pa ni nič zaleglo, ker je nadzorno oblastvo vse njih protizakonite sklepe sproti razveljavilo. Ker na tak način niso uspeli, so rekli: »Bomo izvršili revizijo nad Nemecovim poslovanjem«, ugotovili »nepravilnost« in ga izročili sodišču. V decembru 1937, ko je bil Nemec zaradi bolezni nad 14 dni odsoten, je občinska uprava izvršila revizijo, pisarja obdolžila poneverbe in zadevo izročila okrajnemu sodišču v Ljutomeru. Sledilo je zasliševanje prič, ene in druge stranke. Postopanje, ki je bilo po prijavi občinske uprave zoper Nemca uvedeno, je bilo z ozirom na izjavo državnega tožilca v Mariboru, da nima osnove za pregon, z rešitvijo okrajnega sodišča v Ljutomeru ustavljeno. Občina Štrigova je prejela obvestilo o ustavitvi postopanja, nakar je s posebno vlogo, zastopana po

odvetniku dr. Franetoviču iz Čakovca, stavila kot zasebni udeleženec-tožilec predlog za nadaljevanje kazenskega postopanja. Okrožno sodišče v Soboti je pa v svoji nejavni seji v navzočnosti državnega tožilca dne 10. junija 1938 rešilo, da se kazensko postopanje zoper osumljenca Nemec Antona po § 108-II. k. p. ustavi. Zoper to rešitev je bila dopustna pritožba na apelacijsko sodišče v Ljubljani, ki bi jo bilo vložiti v teku osmih dni po vročitvi rešitve. Tožilka, občina Štrigova, se zoper rešitev ni pritožila, vsled česar je rešitev pravomočna. Takoj po izvršeni reviziji so tudi rezultat telefonično sporočili okrajnemu načelnstvu, v nadi, da ga bodo takoj aretirali in vklejenega prepeljali v zapore, kar se pa ni zgodilo, ker danes imamo urejene razmere. Ker državni tožilec ni našel osnove za pregon, je tudi sodišče v celoti potrdilo Nemčev postopanje v pogledu pobiranja pristojbin za izdajanje živinskih potnih listov. S tem je Nemcu dano sijajno zadoščenje, »Domovina« pa in ostali razširjevalci neresničnih vesti pa mu bodo odgovarjali za svoja obrekovanja pred sodiščem.

*

Stalinova mržnja do inozemstva

V listu »Novo Slovo« v Berlinu poroča prišlec iz Rusije, ki je bival tam tri leta, da Stalin v poslednjem času sovraži in je zelo nezaupljiv do inozemstva. Sumljivi in opasni so mu predstavniki tujih držav in njihovi uradniki. Sumljivi so mu inozemski učenjaki, godbeniki, umetniki, igralci in drugi. Zato ti — ker se jim v Rusiji stavijo vse mogoče ovire — drug za drugim zapuščajo to državo.

Stalin je mnenja, da sovjetom le v tem primeru ne bo grozila nevarnost, če domači prebivalci ne bodo poznali življenja tujih držav. Zato sta bila ustreljena poveljnik bojne ladje »Marač« in poslanik v Estoniji, ker sta dovolila, da je moštvo ladje šlo na suho in je govorilo s krajevnimi prebivalci.

Vsak sovjetski državljani, ki je bival v tujini, je nevaren. More namreč povedati, kaj je tam videl in slišal. Posledice te mržnje do inozemstva se že kažejo pri tehničnih napravah in v narodnem gospodarstvu. Ni več dovolj strokovnjakov in sposobnih učiteljev. Stalin je tudi inozemskim delavskim organizacijam in delegacijam prepovedal prihajati v Rusijo, ker se boji, da bi po prihodu domov v svojih krajih pravili, kakšno je življenje v sovjetskem raju. To novo obnašanje Stalinovo je vzbudilo veliko pozornost pri ljudstvu, ker ono ravno od inozemstva pričakuje pomoči in rešitve.

Agitacija proti Stalinu

List »Golos Rossii« v Zofiji poroča: Iz Rusije je prišel danski inženir-strokovnjak, ki je služil 20 let v tovarni za zobno pasto v Moskvi. Prinesel je vest, da se v Rusiji po tovarnah in raznih zavodih razširjajo letaki proti Stalinu. Letaki so napisani na pisalnih strojih in v tiskarnah, a brez podpisa. Sovjetska oblast zapira ljudi in jih goni na prisilno delo, a ustaviti tega gibanja ne more. Delavci prireajo naravnost protidržavne shode, letaki pozivajo k uporabi proti boljševikom in zahtevajo Stalinovo smrt. O normalnem delu po tovarnah ni več govora. Duševno stanje delavcev in vsega ljudstva je postalo silno napeto.

V isti številki poroča omenjeni list, da so se na poljski meji sovjetski graničarji začeli bratiti z ruskimi emigranti. Graničarji zahtevajo emigrantsko literaturo in jo željno prebirajo. Ta vest je jako značilna, ker se graničarji pod oblastjo tajne policije ali črke. Nad Stalinovo glavo se zbirajo črni oblaki.

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

26

Zdaj Luka ni mogel biti več pri kraju. Izpil je sicer še kavo, ki jo je naročila Milka, izpil je še en kozarček žganja, da bi se pokrepčal, potem pa se mu je jelo muditi, da mora in mora na pot.

»Cenca bi utegnila izvedeti, da sem z vama obhajal ta dan. To bi treskalo in grmelo, da bi se do svečnice ne uneslo,« je dejal. »Zaradi vajine ženitve je itak že imela take krče, da se je morala štirinajst dni venomer dreti. Ali nočem je opravljati; saj je sicer dobra ženska, ali ko molim: ... reši nas hudega, amen — moram zmeraj nanjo misliti.«

»Ostanite še malo,« ga je Habakuk zadrževal. »Saj Cenca ne bo ničesar izvedela; midva ne bova nikomur kaj pravila.«

»Stene imajo takele uhlje, ljudje pa takele jezike,« je kazal Luka, »verjemi mi, star sem in izkušen. — Res moram iti. — Tebi, Habakuk, želim vso srečo v tem nesrečnem zakonskem stanu.«

»Kaj pa Milki, moji ženi?«

»Ah, Milka ji je ime? Milka je čedno ime. — Če je na svetu kaka ženska, ki ni taka, kakor so vse ženske, tedaj je edino ona tista. Dobro oči ima in dobro srce — malo poredno pač, se mi zdi — ali meni je še kar po volji ... Torej, Milka, pridna bodi, varuj se napuha in prevzetnosti in pokorna bodi možu; morda mu bo potem laže in bo res še srečen in ti z njim vred. Zbogom tedaj in srečno!«

Dal je obema roko, potem pa odkreval. —

Komaj je Lukov voz oddrdral, je pridirjal fant iz Robinovega hotela v Tržiču, skočil s kolesa in prinesel Milki brzojavko.

»Menda ti kdo čestita,« je dejal Habakuk in stisnil fantu nekaj dinarjev v roko, medtem ko je Milka odpirala brzojavko.

Tedaj je postala bela ko zid in se še začela tresti in jokati.

»Za božjo voljo, Milka, kaj pa je?« se je prestrašil mož in ji vzel brzojavko iz roke. Brzojavka je bila iz Ljubljane in se je glasila:

Milka Trebnik Tržič Robinov hotel

Ujec hudo bolan vas hoče — važno — pridite takoj

Kakor Milko, tako je tudi Habakuka ta vest bridko zadela. Dolgo ni našel besede. Potem je dejal žalostno:

»Kaj boš zdaj, Milka?«

»Ne vem. Povej ti, kaj naj storim! — Jaz bom storila tako, kakor boš ti rekel,« je ihtela.

»Ne, Milka; sama se odloči!«

»Moj Bog, ko bi le vedela, kako je z ujem! Bil je tak brezverec in nazadnje utegne še brez duhovnika umreti. — Morda bi ga jaz le nagovorila, da se da sprevideti.«

»Tedaj moraš na vsak način v Ljubljano. Danes še! Nič drugega ti ne ostane.«

»In naj te pustim danes, ko sva prvi dan skupaj? — Oh moj Bog, kaj vse pride name!«

»Rad bi šel s teboj, Milka, zelo rad. Ali ne morem — nikakor ne, ker moram jutri v šolo.«

»Habakuk, naju res nesreča preganja ... Ne morem povedati, kako mi je hudo,« je tožila vsa solzna.

»Tudi meni je hudo, zelo hudo. Ali vkar mi ne obupuj na vsem lepem, ljuba, uboga moja ženka,« jo je tolažil in prijel za roko. »Saj se kmalu spet vrneš; potem bova še bolj srečna. Bog te bo poplačal za to delo usmiljenja, ki ga hočeš zdaj storiti.«

»V božjem imenu: naj pa bo! Se bom pač peljala. — Kdaj pa gre prihodnji vlak?«

Habakuk je šel v prednjo sobo gledat in, ko se je vrnil, je dejal:

»Nimaš se časa obirati. Natančno ob pol šestih gre z Bistrice, okoli osmih boš pa v Ljubljani.«

Medtem ko sta hitela na postajo, je rekel mož:

»Milka, ali imaš kaj denarja?«

»Petdeset dinarjev še imam; to je vse moje premoženje.«

Habakuk je segel po denarnico in pobral iz nje vse, kar je imel — to je bilo štiri sto dinarjev — in dal ženi.

»Ne, ne, saj tebi ne ostane nič!« se je ona branila.

»Zdaj mi denar ni potreben; če bi bila pa sila, saj imam ljudi, ki mi ga posodijo. Ti pa ne veš, kaj te v Ljubljani čaka. Zato le vzemi,« jo je silil.

»Kaj ti vse zame storiš! ... Meni je tako bridko in težko.«

»Nikar se ne jokaj, Milka — saj si bila vedno tako korajžna in pogumna! Saj boš prav kmalu spet pri meni.«

»Bog daj! ... Da, da, v dveh ali treh dneh se gotovo spet vrnem. Če pa ne, ti bom že pisala.«

Na postaji sta se komaj utegnili posloviti; kajti vlak je že prihajal in Milka je morala vstopiti. Vsa objokana je stala pri oknu in mu mahala z belim robcem tako dolgo, dokler ni zavil vlak za ovinek.

Habakuk je še vedno stal na postaji in gledal za vlakom, ki ga že davno več ni bilo kje. Potem se je naglo obrnil in mahnil peš po dolgi poti proti Sv. Juriju; šest ur je bilo hoda tja — za avtobus pa ni imel denarja ...

Nikoli si ne bi bil mislil, da bo njegov najlepši dan tako žalostno zašel za gore ...

Kako dolgo neki bo Milka v Ljubljani?

Četudi je ujec že čisto na koncu, nekaj dni se še vedno lahko vleče, preden umre. Potem bo Milka morala še na pogreb čakati. Teden bo kar pri kraju in prazen je vsak up, da bi se pred osmimi dnevi mogla vrniti.

Toda pisala bo; v nedeljo pa bi morda le utegnil po maši na vlak in v Ljubljano, da pogleda, kako je. Ali saj nima niti dinarja ne! ...

Čudno otožno ga je obšlo in navdalo ga je tako bolno hrepenenje po Milki, da se mu je zdelo: nikoli, nikoli več je ne bo videl ...

Nikoli še ni tako težko šel in tako bridka se mu ni zdela še nobena noč kakor ta, ko je hodil tako sam med gozdovi v hrib ...

XVI.

Hribovit je svet med Črno in Sv. Jurijem. Smrekovi gozdovi ga pokrivajo, v tesni dolinici pa se peni Bistrica.

Bilo je lepega dne popoldne; po razriti poti od Črne proti Sv. Juriju je šla mlada ženska čisto sama. Na njej je bila svetlomodra mestna obleka, na plavalasi glavi je tičal čeden črn klobuček, ogrnjena je bila z lahnim plaščem, ki ji je varoval obleko pred prahom, v levici je imela torbico, v desnici pa dežnik, ki ga je postavljala pred se kakor palico.

Šla je naglo, kakor da se ji mudi. Saj se ji je res mudilo! Ni mogla dočakati, da bi prišla na kraj gozda, od koder se vidi Sv. Jurij.

Bila je Milka, žena šentjurskega učitelja.

Kako bo Habakuk pogledal, ko že danes prihaja! Šele sinoči sta se tako žalostno ločila, zdaj še niti štiri in dvajset ur ni minulo, ko je spet tu.

Danes je gotovo ne pričakuje; tembolj bo vesel, ko ga bo tako iznenadila.

Pa še novica, ki jo prinaša!

Milka se ni prav nič zmenila za pot: ni videla resnih, sinjih vrhov, ne temnomodrih smrekovih gozdov, ni čula potoka pod seboj. Šele ko je stopila na jaso in čez Bistrico, je obstala in vzkliknila:

»Kako lepo je tu!«

Tako blizu so bile gore, Bog ve, kako jim je ime, tista strma tu, ona kopasta tam, odeta s senošetmi. Milka je že od nekdaj bila vneta za hribe. Zdaj je bila vsa srečna, da bo med hribi doma.

Še hitreje se je spustila čez travnik, ki je bil še ves posejan z junijskim cvetjem.

Glej, tam je že vas!

Rdeči stolp — tam je cerkev; okoli cerkvice dober tucat hiš in hišic. Dve žarita čisto beli skozi drevje, ena večja, druga manjša.

(Dalje sledi)

Novi zrakoplovi v Ameriki

Nova ameriška družba Intercean Dirigible Corporation je sporočila, da bo gradila zrakoplove nove vrste. V treh mesecih bo začela graditi prvi zrakoplov te vrste v Richmondu v Virginiji. Posebnost teh zračnih ladij bo ta, da bodo imele v svoji notranjosti podolgovat prostor, v katerem bodo namestili štiri motorje. Ti motorji bodo v tem predoru vsrkavali zrak in ustvarjali tako brez-zračen prostor, s pomočjo katerega se bo pogajala zračna ladja. Krmarili pa jo bodo s pripravami ob obeh koncih predora. Z novovrstnim krmilom bo mogoče doseči, da se bo zrakoplov navpično dvigal, da bo tako tudi pristajal in da se bo lahko obračal okrog svoje osi. V Washingtonu so že preizkušali modele novih zrakoplovov in so se dobro obnesli. Plašč bo iz kovine, kot polnilo bo rabil helijev plin v aluminijastih celicah. Vsaka zračna ladja bo lahko prevažala 40 potnikov in deset ton tovora.

Bankovci iz igralnih kart

Leta 1684 ni imel guverner Nove Francije — Kanade — več zadosti kovanega denarja, da bi mogel plačati svoje vojaštvo. Izmisli si je, da bi plačeval kar z igralnimi kartami. Bile so razrezane na štiri dele; na vsakem delu je bila označena vsota, ki naj jo ta del predstavlja, in guvernerjev podpis. Tako je sila pripomogla do iznajdbe prvega bankovca, ki je kljub svoji preprostosti imel popolno veljavo; zanj je vsak lahko dobil določeno vsoto kovancev, oziroma zlatnikov.

Na vsako družino eno sadno drevo

V Londonu je izšla statistika, ki navaja, da imajo na Angleškem in v Walesu 13 milijonov sadnih dreves, torej prav toliko, kolikor so našli družin na Angleškem. Na vsako družino odpade eno sadno drevo.

Kmečka trgovina

Pregled žitne trgovine

Na domačem tržišču je nastopila pri stari pšenici velika sprememba. Mlini so nakupovanje stare pšenice popolnoma ustavili ter ponujajo zanjo zelo nizke cene. Lastniki sedaj pritiskajo s prodajo ter ponujajo pšenico po dosti nižjih cenah kakor pred tednom dni. Takrat so jo držali še po 250 din za 100 kg, sedaj pa bi jo radi prodali že po 230 din, vendar ni kupcev. Pretirana špekulacija se je ljudem ponesrečila. Žetev pšenice se je v naših žitnicah — v Banatu in Sremu — že pričela. Žito je krasno dozorelo, ker je vladalo ves čas lepo vreme. Zaradi tega je kakovost nove pšenice odlična. Koliko pšenice bomo letos pridelali, še ni povsem točno ocenjeno. Menijo pa, da bo letošnja produkcija pšenice dosegla 250.000 vagonov ter da bo mogoče izvoziti 40 do 45 tisoč vagonov. Producenti računajo, da bo produkcija v državi znašala povprečno na oral okrog 13—14 metercentov. Cena novi pšenici je zelo povoljna. Kupujejo zaenkrat samo mlini. Cena je regulirana po dobavnih rokih, in sicer: v razmerju, čim krajši rok, tem višja cena. Tako je bilo zaključeno za dobavo 7. julija po 185 din, za dobavo 10. julija po 180 din, za dobavo 15. julija po 175 din. Za dobavo 20. julija po 172.50 din franko vagon bačka postaja. Avgust-september notira nominalno 168 din.

Tudi poročilo glede razvoja nove koruze so ugodna, zlasti zadnji dež je bil zelo blagoten. Računajo, da še obstoječi izvozni višek koruze znaša 10 do 15 tisoč vagonov. Za to koruso se bosta zanimali Nemčija in Češkoslovaška. Kupčije so manjše, vendarle je stalno povpraševanje in ker ponudbe tega povpraševanja ne presegajo, je ostala cena skoraj nespremenjena, 118 din za promptno blago, 120—121 din dobava 15. julij, 123 din dobava 15. avgust, 125 din dobava 15. september. Stanje posevkov koruze je ugodno, žeteti bi pa bilo izdatnega deževja, kar bi razvoj bilke pospeševalo.

Moka. Situacija je podobna oni stari pšenici. Kupuje se samo najpotrebnejše za takojšnje odpremo. Pekovska moka notira 350 din, merkantilna 340—345 din. Za moko iz nove pšenice, dobava v drugi polovici julija, so bili napravljeni zaključki na bazi 280 din, merkantilna moka za dobavo koncem julija je bila zaključena za pet par ceneje.

Otrobi. Kupčije so neznatne, ker je konsum zaradi visokih cen zelo rezerviran.

Ječmen. Starega blaga ni. Za promptno dobavo je nekaj vagonov ozimnega ječmena 65 kg po 145 din bačka postaja. Ječmen 69—70 kg notira 170 din.

Cene rastejo

Narodna banka je izdala pregled cen za mesec maj ter jih primerja s cenami v maju preteklega leta. Iz pregleda se vidi, da cene še vedno rastejo. Od lanskega maja na letošnjega so narastle na splošno za 8%. Prav občutno se je dvignila cena industrijskih proizvodov, pa tudi življenjska

potreščina se je podražila, in sicer najbolj pšenica in moka, kar pa je povzročila špekulacija. V primeri z žitom so se cene živine le neznatno dvignile, in sicer samo za 4%.

Živina

Zadnji sejmi so pokazali, da se bodo cene goveje živine morda le nekoliko popravile. Veliko povpraševanje po lepi pitani živini, zlasti po volih jim je ceno nekoliko dvignilo. Položaj je bil na sejmih sledeč: Podčetrtek: volji 4.50 in 4 din, telice 4.50 in 3.75 din, krave 4 in 3 din, junci 3—4.50 din. — Rajhenburg: volji 2500—3000 din, krave 1500 do 2300 din, junci 1200 do 2000 din, telice 1000 do 1500 din za glavo. — Konjice: volji 4—5 in 3.50 din, telice 4.50 in 4 din, krave 3.50—4, 3 in 2.50 din, teleta 5—5.50, 4.50 din. — Zagorje ob Savi: krave za meso 3.25—4.50 din, telice za pleme 4 do 6 din, za meso 3.50—5 din, volji 4.50—5.50 din. — Ormož: volji 5.50—5.75 in 4—4.75 din, telice 5—5.50, 4—4.50 din, krave 4—4.50, 3.75—4.25 in 3—3.50 din, teleta 6.50—7 in 5—6 din. — Novo mesto: volji 4—6 din, krave 4.25—5.50 din, teleta 6.50—7.50 din. — Ljubljana: volji 5.80—6, 4.50 do 5.50 in 4—4.50 din, telice 5.50—6, 4.50—5.50 in 4—4.50 din, krave 5.50, 4—4.25 in 2.50—3.50 din, teleta 8 in 7 din.

Svinje

Na mariborski svinjski sejem je bilo prignanih 211, prodanih pa 133 svinj. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5—6 tednov stari 80—100 din, 7 do 9 tednov stari 110—145 din, 3—4 mesece 160 do 220 din, 5—7 mesecev 280—400 din, 8—10 mesecev 410—550 din, eno leto 710—820 din, 1 kg žive teže 6.50—8 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — Na svinjskem sejmu v Ptujju je bilo prignanih 25 komadov svinj in 72 komadov prašičev. Prodanih je bilo 49 komadov. Cene so bile: pršutarji 7—7.50 din, debele svinje 8 din za 1 kg žive teže; mladi pujski od 6—12 tednov stari 65 do 130 din za glavo. — V Posavju se prodajajo mlade svinjice za pleme po 90 do 180 din za glavo. — V Ljubljani so pršutarja po 6.50 do 7 din za 1 kg žive teže.

Denar

Za tuje valute so določeni sledeči uradni tečaji: 1 napoleon 298.50 din, 1 zlata turška lira 339.50 din, 1 angleški funt 238 din, 1 ameriški dolar 43.30 din, 1 nemška marka 15 din, 1 poljski zlot 8.20 din, 1 belga 7.40 din, 1 mažarska penga 8.60 din, 1 brazilski milrajs 2.60 din, 1 urugvajski pezos 15 din, 1 palestinski funt 237 din, 1 turška papirnata lira 34.50 din, 1 albanski frank 14.10 din, 1 francoski frank 1.33 din, 1 švicarski frank 10 din, 1 italijanska lira 2.27 din, 1 holandski goldinar 24 din, 100 bolgarskih levov 44.50 din, 100 romunskih lejev 32.40 din, 1 danska krona 9.60 din, 1 švedska krona 11.10 din, 100 španskih pezov 250 din, 100 grških drahem 39 din, 100 češkoslovaških kron 151 din, 100 finskih mark 95 din, 100 letonskih latov 810 din, 100 perzijskih rijalov 100 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Poštna služba. Majcen P. Na enako vprašanje kot je Vaše, smo odgovorili v »Slov. gospodarju« dne 11. maja 1938.

Kupnina za podedovano hišo in premičnine ter zaščita. Filip K. v M. Leta 1929 Vam je umrla mati, ki je zapustila hišo, razna zemljišča in premičnine; otrok je bilo troje. Ko ste bili pozvani na »zapuščinsko delitev«, ste sklenili »kupoprodajno pogodbo«. Brat in sestra sta si pridržala delež na zemljiščih, delež na hiši in premičninah pa sta prodala Vam. Kupnino ste dolejš le deloma poravnali. Na plačilo ostanka ste toženi potom odvetnika ter vprašate, ali Vam pritiče zaščita po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov ali ne. — Vaše navedbe nam niso dovolj jasne. Ako ste sklenili res pravo kupoprodajno pogodbo, tedaj Vam zaščita pritiče (ako so podani ostali pogoji). Pri tem predpostavljamo, da je zapuščinsko sodišče prisodilo zapuščino vsakemu dediču (otroku) do ene tretjine in da ste od sodiščev odkupili gori omenjeni del dednega deleža. — Ako pa ste v zapuščinskem postopanju sklenili le tako zvani dedni dogovor v

tem smislu, da dedujeta brat in sestra vsak svoje delež na zemljiščih v naravi, Vi pa prevzamete poleg svojega deleža na zemljiščih še stanovanjsko hišo in vse premičnine, izplačate pa bratu in sestri vrednost njunega deleža na hiši in premičninah v denarju (pri čemur bi se glasilo prisojilo tako, da se zapuščina sicer prisodi vsakemu otroku, oziroma dediču do ene tretjine, da se pa z ozirom na dedni dogovor odredi vknjižba lastninske pravice na zemljiščih v prid vsakega otroka do ene tretjine, na hiši pa le v prid Vas samega), tedaj Vam zaščita ne bi pritakala in bi morali plačati dogovorjene zneske z dogovorjenimi obrestmi vred v celoti. — Ako Vam pa gorjenja zaščita pritiče, Vam ni treba plačati višje obresti, nego jih določa citirana uredba, pa čeprav ste jih v zadolžnici določili, oziroma dogovorili po 20. aprilu 1932.

Plačevanje zgradarine, ker je Posojilnica v hiši. Franc P. v M. Od Posojilnice ste kupili hišo, pri čemur si je prodajalka izgovorila brezplačni prevzitek, odnosno uporabo dveh sob za vedno in se je ta pravica vknjižila; plačilo vseh davščin od hiše ste prevzeli Vi. Pritožujete se, da morate plačevati zgradarino le radi tega, ker uporabljate

Posojilnica omenjeni sobi kot odprti lokal; ako tega ne bi bilo, Vam zgradarine sploh ne bi trebalo plačevati. Enako tudi Posojilnici ne bi trebalo plačevati zgradarine, če bi bila hiša njena. — Po našem mnenju ne morete ničesar ukreniti zoper predpis zgradarine. Res je sicer, da Vam Posojilnica ne plačuje nikake najemnine, a pri določitvi kupnine za hišo se je skoro gotovo upoštevalo, da si je Posojilnica pridržala pravico do brezplačne uporabe dveh sob ter se je vrednost te pravice odštela od vrednosti hiše, odnosno upoštevala pri določitvi kupnine. Na ta način ste dobili najemninno prav za prav že vnaprej plačano. Okolnost, da Posojilnici ne bi trebalo plačevati zgradarine, Vam ne more služiti v prid.

Prošnja za ureditev gnojšč. O. Franc v B. Banovina je dajala nekaj časa podpore za ureditev gnojšč, pa jih je pred kratkim ukinila radi pomanjkanja sredstev. Čim bodo sredstva zopet na razpolago, se bo to razglasilo. Takrat ponovite svojo prošnjo, odnosno se sklicujte na svojo prvo prošnjo in že obljubljeno podporo. Imeli boste vsekakor prednost pred drugimi, poznejšimi prosilci. — Morda Vam pomore krajevni kmetijski odbor.

Pravica do vožnje; košnja in pašnja. Franc E. v Sp. L. Ako se je pri sodni komisiji določilo le, da ima sosed pravico do vožnje preko Vašega sveta, tedaj s tem še ni pridobil pravice, na dotičnem svetu kositi travo in pasti živino. To mu morete prepovedati s tako zvano negatorijsko tožbo. — Kaj drugega bi bilo, ako bi imel pravico do hasnovanja, odnosno užitka določenega kosa Vašega sveta. Le v tem primeru bi tam lahko tudi pasel živino in kosil.

Sosedje si laste komaj 27 let staro vozno pot. Mihael K. v S. Pred 27. leti ste si po svojem posestvu napravili vozno pot. Kmalu nato so začeli tudi drugi uporabljati to Vašo pot. Ker so Vam jo uničili, ste skopali jamo in s tem vožnje preprečili, a ker Vam je pot potrebna, ste jo zopet obnovili — in takoj so zopet tudi drugi začeli voziti. Trdijo, da imajo to pravico že nad 30 let, čeprav je v resnici preje vodila po Vašem posestvu le kozja cesta, vozna pot pa je vodila okoli in bila četrt ure daljša. — V svrhu preprečenja nedovoljenih voženj po Vašem posestvu Vam nikakor ni potrebno pot zadeti, marveč morete s tako zvano negatorno tožbo te vožnje vsem prepovedati. Ne glede na to, da bi morali toženci dokazati, da so že 30 let vozili po predmetni poti, kar se jim po Vaših navedbah nikakor ne bi moglo posrečiti, bi Vi z uspehom doprinesli baš nasprotni dokaz, ko imate dobre priče, da je vozna pot res šele 27 let stara. — Priposestvovanje služnostne pravice do voženj po Vašem posestvu morete preprečiti tudi na ta način, da pot za tri leta zaprete, odnosno vožnjo onemogočite. Kdor tri leta ne bo vozil radi Vaše prepovedi, odnosno onemogočenja od Vaše strani, bi moral zopet znova začeti s 30 letnim priposestvovanjem; prejšnje, četudi 29 letne vožnje, mu ne bi pomagale, odnosno se ne bi vštete. — Naročeno dobite po pošti.

Kako doseči izplačilo hranilne vloge v svrhu plačila dolgov? S. F. Članice Zadrugne zveze so res dobile še precejšnje zneske, ki bi se morali uporabiti zlasti za izplačilo vlog, žal pa še ne zadoščajo za izplačila v vseh primerih potrebe. Ako je Vaši hranilnici dovoljena zaščita, je ne bi mogli prisiliti k izplačilu. Vprašanje, ali je vloga nova (takoj izplačljiva) ali stara, se ne ravna po datumu 20. aprila 1932, marveč po dnevu, kakor je naveden v odločbi ministrstva, ki je zaščito dovolilo. — Ker je Vaš primer, kakor ste ga popisali, res ozira vreden, upamo, da boste prav kmalu prišli na vrsto pri izplačilih; morda bi Vam utegnili kaj pomagati prošnja na centralo (Zadrugna zveza); drugih sredstev zaenkrat ni.

Dolžnost zbrisati hipoteko ne uživa zaščite. Janez P. v Z. Leta 1936 ste kupili tri zemljiške parcele, na katerih je bila vknjižena zastavna pravica za terjatve Posojilnice zoper prodajalca v znesku 4000 din; v kupoprodajni pogodbi je bilo določeno in se je prodajalec tudi ustno obvezal preskrbeti bremenprosti prepis lastninske pravice na prodanih parcelah, odnosno zbris zastavne pravice. Z ozirom na to ste vso kupnino izplačali prodajalcu. Slednji pa svoje obveze ni izpolnil in sedaj zatrjuje, da Vi še 12 let nimate pravice zahtevati zbrisa bremena. — Navedena obveza prodajalca nikakor ne spada pod zaščito (ne glede na to, da za dolgove, nastale po 20. aprilu 1932, zaščita sploh ne prihaja v poštev). Ako prodajalec ne bi hotel sam oskrbeti zbrisa, bi ga morali, oziroma smeli k temu prisiliti s tožbo in izvršbo.

Začasno nesposoben bi bil rad spoznan za stalno nesposobnega. Jožef R. v K. Ako ste bili pri lanskem naboru spoznani za le začasno nesposobnega in Vas letos zopet kličejo k pregledu, ne morete zoper take pozive, tudi ako bi se ponavljali, ničesar ukreniti in se jim boste morali tako dolgo odzivati, da Vas spoznajo za stalno nesposobnega. Slednje pa je odvisno le od gospodov pri zadevni komisiji (odnosno od stanja Vaše bolezni) in Vam kaka prošnja ali intervencija ne bi nič pomagala.

Oškodnina za sina, ponesrečenega pri vožnji z vojaškim avtomobilom. J. Hrvatini. Vaš sin se je v vojaški službi peljal z vojaškim avtomobilom in postal smrtna žrtev prometne nezgode. Ker Vas je pred odhodom v vojaško službo podpiral s 300 din mesečno ter ste nujno navezani na podporo, ko ste stari, za delo nesposobni in brez premoženja, ste prosili vojaško oblast za podporo — žal brez uspeha. Vprašate, kaj Vam je še storiti. — Po občem državljanem zakonu Vam odgovarja vozač (šofer) avtomobila za vso škodo (odšlo podpora), v kolikor se Vam posreči dokazati, da jo je on zakrivil. Tožbo bi morali vložiti v treh letih, odkar ste zvedeli za osebo krivca (šoferja), in sicer pri sodišču njegovega domovanišča. Z ubožnim spričevalom morete prositi pri sodišču Vašega domovanišča, naj se Vam postavi odvetnik kot zastopnik revnih, kateri naj vložijo tožbo pri pristojnem okrožnem sodišču in Vas v pravdi brezplačno zastopa. — Določba avtomobilskega zakona, da jamčita za vso škodo, povzročeno z obratovanjem motornega vozila, nerazdelno vozač in lastnik vozila, žal ne velja za primere, kjer je vodil vozilo vojaški šofer v izvrševanju svoje službe, odnosno je lastnik vozila vojaški erar.

Jamstvo staršev za škodo, povzročeno od maloletnih otrok. K. F. S. Vašega tovariša, katerega ste penčci spremljali domov, so napadli neki mladoletni fantje; ko ste tovariša branili, so tudi Vas telesno poškodovali. Na posamezna vprašanja Vam odgovorjamo: Ako je kazensko sodišče napadalce oprostilo obtožbe radi prestopka telesne poškodbe, nimate Vi kot zasebni udeleženec nikakega pravnega leka, niti proti oprostilnemu izreku, niti proti zavrnitvi Vaših oškodninskih zahtevkov na pot civilne pravde. Možnost pa imate tožiti napadalce (na roke očeta) pred civilnim sodiščem na povračilo zakriviljene škode (stroškov zdravnikar in zdravil, odhoda na zasluzku, bolesnine). Staršem v splošnem ni treba plačati takih obvez, odnosno dolgov svojih mladoletnih otrok. V konkretnem primeru, ko so baje videli ves napad, bi bilo presoditi, ali so imeli možnost napad preprečiti, odnosno ali so sinovi še v taki starosti in pod takim vplivom ter take narave, da bi bil nastop staršev, oziroma njih beseda z gotovostjo kaj

pomagala. — Ako ne bo drugače, boste pač morali čakati, da sinovi pridejo do rubljive imovine. Tožiti morate v roku treh let, izvršbo morete voditi skozi 30 let po pravomočnosti sodbe.

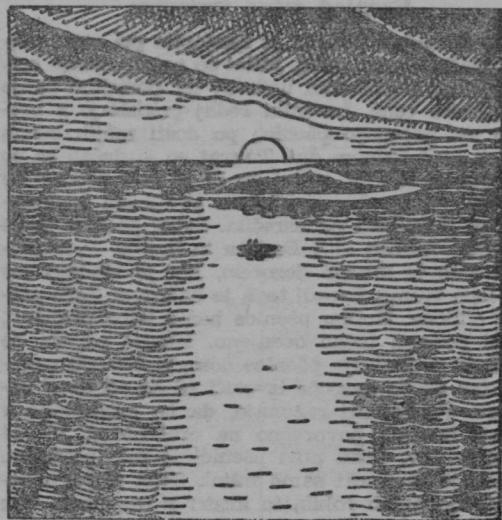
Sosed hoče zidati hišo ob meji. I. C. Vel. Ned. Samo na sebi sosedu ni prepovedano postaviti hišo 2 m od meje. Mogli bi se temu zoperstaviti le, ako Vam pritiče služnostna pravica, temeljem katere sosed Vašemu gospodujočemu posloju ne bi smel odvzeti luči in zraka. — Ako je na sosedovem zemljišču že stala stavba, s čije strehe je voda odtekala na Vaše zemljišče, si je sosed — ako se je to godilo preko 30 let — zadevno pravico odvajati kapnico na Vaše zemljišče, lahko priposestvoval tako, da mu v bodoče tega ne bi mogli uspešno prepovedati. Ako si sosed še ni priposestvoval pravice izlivi ali prevajati tekočine na Vaše zemljišče, mu to lahko prepoveste, kolikor presega to po krajevnih razmerah običajno mero in bistveno kratki v kraju navadno rabo (Vašega) zemljišča.

Prodajalec zaliteva plačilo pred degovorjenim terminom. Alojzija G. v M. Pri nakupu opeke ste se s prodajalcem dogovorili, da mu boste plačali kupnino 1. oktobra. Ako imate za to dokaze (v skrajni sili bi morda zadoščalo Vaše zaslišanje kot stranka), Vam ni treba kupnine preje plačati vzlic odvetniškemu opominu in tudi stroškov slednjega opomina ne. Od pogodbe ne morete odstopiti, niti sprejema opeke odkloniti, odnosno c. ako »povrečik brez v zakonu predvidebega razloga.

Nagrade naznanilcu tihotapev. Neimenovan naročnik. Po zakonu pristoji zalotitelju (državnemu organu) tihotapev nagrada, in sicer v izmeri ene tretjine tistega zneska, ki ga oblast sprejme za prodano tihotapsko blago in iz naslova kazni — odšteti stroške zadevnega postopanja. Ako tihotapev (predmetov, ki ste jih navedli) kazni ne plača, marveč odsedi nadomestni zapor, tedaj ne dobi zalotitelj iz naslova kazni ničesar. (Drugačni so predpisi pri tihotapljenju monopolskih in nekaterih drugih predmetov.) Opozarjamo Vas, da za naznanilca ni določena nikaka posebna nagrada, marveč si jo deli z zalotiteljem, v kolikor zalotitelj javi, odnosno potrdi pomoč in sodelovanje naznanilca. Zadevna inštanca za eventualno pritožbo je ministrstvo financ, oddelek za carine.

A. Š. C. š. P. V. Ker je Vaš oče posodil denar že leta 1929, je to star dolg, čeprav ga je hči prvotnega dolžnika prevzela šele po 20. aprilu 1932. Tudi ni važno, kdaj ste po svojem očetu podedovali to terjatev Vi, marveč ostane kot datum nastanka dolga leto 1929. Tudi okolnost, da je dolžnik porabil posejilo za nakup živine, ne igra vloge. Sedanjí dolžnik uživa zaščito, ako je dolg prevzel pred 26. septembrom 1936.

pozibaval čolnič. Tinček je medtem preiskal čoln: »Halo, kruha, mesa in vode ba dovolj za tri dni!«

Ko se je sonce nagnilo v zaton, sta ugle dala pred seboj samotni otočič. Brez pomisleka sta zaveslala proti njemu. Bil je neobljuden. Čoln sta pritrdila v skalnatem zalivu in skočila na suho.

Kmalu se je popolnoma znočilo. Ker sta bila utrujena, sta se ogrnila v jadrovino, se stisnila k skali in zaspala kot ubita. Vsa noč sta prijetno sanjala o domu...

(Dalje prihodnjik)

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Ko sta ga tako ukrotila, sta skočila v čoln, ga odvezala in odrinila na odprto morje. Turek se je trgal, pa zaman. Besno je hropel, toda kričati s polnimi usti ni mogel. »Le počasi,« mu je zaklical Matja-

žek. »Le dobro prežvečite, da vam ne bo škodilo. Potem pa le pokličite vaše hlačmane! Kar pa se čolna tiče — naj bo kot povračilo za najino ugrabljenje!«

Veslala sta na vso moč. Sprva sta krenila ob obali, da bi zabrisala beg, na samotnem mestu pa sta zaveslala na plano morje. Morje je bilo mirno. Prijetno se je

Jakob: »Mhoses, phofej, zakhaj sheneš shvoje hčer she na chetrttho vheselico?«

Moses: »Shakhaj pa ti sheneš shvoje khono na chetrtthi shejem?«

Jakob: »Hm, Phrodel bhi jo rad.«

Moses: »Jhas thudi shato.«

Ni nevarno

Mati: »Tonček, ne vleci psa za rep, sicer te bo ugriznil.«

Tonček: »Saj ne grize z repom!«

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU

priporoča nove knjige:

- Turnšek, Leto božjih skrivnosti, oris liturgičnega leta po misalu, broš. 25 din, vez. 30 din.
- Materinski dan, najbolj priporočljivi pripomoček za materinsko proslavo (dramatične in glasbene točke), broš. 20 din.
- Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in avtentičnimi tolmačenji, 12 din, za naročnike »Slov. gospodarja« 6 din.
- »Naš dom« 1938, 1. številka, 8 din, celoletna naročnina 20 din.
- Brenčič Marija: Spev tihe doline, broš. 4 din.
- Grofov jagar, povest iz domačih hribov, Cirilova knjižnica, 129. zvezek, broš. 18 din, vez. 28 din.
- Rene Bazin: Žito poganja, roman, Cirilova knjižnica, 127. zvezek, broš. 18 din, vez. 28 din.
- Pierre Mauriac: Št. ilka 136..., povest, Cirilova knjižnica, 128. zvezek, broš. 12 din, vez. 18 din.
- Cajnkari: Potopljeni svet, drama v štirih dejanjih, broš. 22 din, vez. 34 din.
- Valant: Borba krščanskih strokovničarjev za nov red, broš. 8 din.
- Žvan Jakob: Nova pota, doneški k protialkoholnemu gibanju, broš. 10 din.
- Dolenc-Maklecov: Zakonik o sodnem kazenskem postopanju s kratkimi pojasnili, vez. 72 din.
- Čampa Ivan: Iz belih noči, vez. 18 din.
- Dr. Lukman: Izbrani spisi sv. Cecilija Cipriana, broš. 36 din, vez. 48 din.
- Ušeničnik: Katoliška načela, nekaj smernic katoliškemu dijaštvu, vez. 58 din.
- Dr. Breclj: Ob viru življenja, 11. knjiga Znanstvene knjižnice, broš. 88 din, vez. 104 din.
- Jakobi-Leigh: Poročnik indijske brigade, povest, 24 din.

*

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDIJOČE KNJIZICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 din
2. Kako si sam izračunam davek 4 din
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 din
5. Zakon o volitvah narodnih poslancev 8 din
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 din
7. Koliko sme odvetnik računati 5 din
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 din
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 din
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev 5 din
11. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov z vsemi spremembami, dopolnitvami in avtentičnimi tolmačenji do 1. febr. 1938 12 din

Naročniki »Slovenskega gospodarja« do-
bijo knjižice za polovično ceno.

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašam.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravo lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Iščem viničarja z dvema do tremi delovnimi močmi ter z dvema do tremi glavami živine. Murščak 34, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1041

Službenja se išče za trgovino in gostilno z malim posestvom na deželi. Znati mora nekaj kuhati ter opravljati vsa druga gospodarska dela. Poizve se pri: Kos Feliks, Spodnji Breg pri Ptuj. 1042

Izvežbane sodarske pomočnike, vajene velikega dela, sprejme takoj sodarstvo Homan, Škofja Loka, Podpulferca. 1053

14 letnega fanta ubožnih, poštenih staršev sprejme družina Rek. Gibina, Sv. Andraž v Slovenskih goricah. 1048

Zanesljiv viničar se sprejme. Vprašati: Iv. Ratej, Maribor, Aljaževa 30. 1058

Sodarskega pomočnika sprejme Josip Ramšak, Maribor, Meljska cesta 10. 1059

Kmečki fant z nekaj gotovine se sprejme v gostilno. Zasluzek dober. Naslov v upravi. 1060

Razpis. Občina Sv. Vid pri Grobelnem razpisuje službo organista za cerkev Sv. Vida. Prednost imajo tisti, ki bi imeli možnost vršiti poleg organistovske službe tudi kako občinsko. Plača po dogovoru. Pravilno kolkovane prošnje je nasloviti na cerkveni konkurenčni odbor Sv. Vid, kjer se dobe potrebna pismena ali ustna pojasnila. Rok za vlaganje prošenj je 30 dni od dneva razpisa. 1054

POSESTVA:

Žaga in mlin, dobra vodna moč, hiša z gospodarskimi poslopji in posestvom se takoj ugodno proda. Prevzame se lahko tudi hipoteka. Naslov v upravi. 1045

Hiše, posestva, tovarne, hotele, restavracije, gostilne, bifeje, mlekarne itd. kupuje in prodaja koncesionirana pisarna Central, Zagreb, Bregovita št. 7. 1049

Lepo posestvo 60 orolov v bližini Dravograda, prodam. Naslov v upravi. 1064

Dražba lepega posestva. Dne 28. julija bo ob 10. uri pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni, soba št. 6, prisilna prodaja posestva, obstoječega iz njiv, travnikov, sadonosnika, gozda, vinograda ter s stanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem in stiskalnico. Posestvo je v Sovnjaku št. 102, občina Sv. Jurij ob Ščavnici. Cenilna vrednost je 23.296 din. Najmanjši ponudek 15.532 din. 1047

RAZNO:

Šivalni stroj, rabljen, se prodaja. Cena 300 din. Ussar, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 1065

Stiskalnico za grozdje kupim takoj. Ponudbe pod »Stiskalnica 1062« na upravo lista. 1062

Vinske transportne sede zamenja za bukova drva, tesan in rezan les tvrdka Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 1063

»Jablus« — jabolčnik ali hruškovec napravite najboljše iz snovi »Jablus« ne da rabite naravnih sadjevec. S poštno stane 50 litrov 35.50, 100 litrov 58 din. Stotine pohvalnih pism. Glavno zastopstvo »Jablus« Renier, Podčetrtek. 1067

Šivalni stroji iz tovarne »Rast & Gasser« in »Veritas« z 20 letno garancijo se prodajajo za 1950 din. Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1066

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuj. 1068

Nov kolarsko izdelan lincer-voz prodam. Vprašati: Stampfl, Limbuš 26. 1061

Proda se dober gramofon (kovčeg) s 60 krasnimi ploščami za 780 din. Maribor-Pobrežje, Stanko Vrazova 37. 1057

Posojila na vknjižbo, poroke, kmetom za gospodarske potrebe po 6% obrestih nabavljamo. Pojasnila daje koncesionirana pisarna Central, Zagreb, Bregovita 7. 1050

Mošanekovo dobro pijačo prodaja od kleti 2 din Ivo Jaušnik, Sp. Sv. Kungota, Pesnica. 1056

Hotelirji, gostilničarji! Dobro, sortirano vino: burgundec, rizling in namizno vino za brizgane dobite pri vinogradniku Josipu Škerlec, Ivanjšovski vrh 72, p. Ivanjci, po zmerni ceni. 1055

Linolej, voščeno platno, umetno usnje, avtoplatno kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 1043

Kupujemo po najvišji ceni lipov cvet, amnikov cvet, suhe črtnice, ržene rožičke (babji zob), suhe gobe, podleskovo seme. Prevzame se blago tudi na domu, samo pišite na: Rusta Vita-nje 63. 1032

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orož-nova 6. Postranski zaslužek! 731

Kmetice! Dobro zamenjate bučnice in tudi repico (rips) v tovarni olja, Maribor, Taborska ulica 7. 980

Močna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 595

Posteljne očeje, močno prešite (domači izdelek), z bele vato od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tulne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), kose, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za očeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. A. Stuhec, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih očejev, Maribor, Stolna ulica 5. 685

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovec, staro železje, kovine, baker, mečenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

VSO ŽELEZNINO kakor tudi vodne žage, žage robidnice znamke Riba, ameriške žage, krožne žage v vseh velikostih, vodovodne cevi, hidravlične ovne ali vidre za napeljavo vodovoda na hribe, debite v najboljši kvaliteti po zmernih cenah v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor, pri frančiškanski cerkvi. 982

MOSTIN močna esenca za izdelovanje zdrave in jako dobre domače pijače. Steklenica za 150 litrov 20 din. Razpošiljamo tudi po pošti. Drogerija Kane, Maribor. 493

Spomni! Leto! — Ostanke iz mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m, in sicer: Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prima oxfordov, cevirjev, touringov in frenžef za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih. Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvila za bluze in obleke v izbrani lepi sestavi. Paket serija H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštnine prosto samo 130 din. Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum, oziroma plašč, in sicer: Z/1—130.—, Z/2—160.— in Z/3—250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi 275.— din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Trgovcem popust! Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Pri dveh ali več paketih primeren popust. 960

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priročite 3 dinarje v znamkah! 1030

Letne joplice,

mašice, sandale,
nogavice, telovad-
ne potrebščine i.t.d.
kupite najugodnejše
v konfekciji

JAKOBLAH

Maribor, Glavni trg 2

Vse vrste šampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
naročajte v Čirilovih knjigarnah Maribor
in Ptuj.

Drž. rudnik Velenje

je z ureditvijo sušilnice za premog
znatno izboljšal kvaliteto in nudi
dobro gorivo za domačo rabo

po nizkih cenah: 1002

metrski stot

lignita... po din 12.—

kosovca... " " 10.—

orehovca... " " 9.—

plus 10% prispevek za Osrednji in
rezervni sklad Bratovske skladnice.
**Odvzem v vaških pošiljkah ali
na drobno z vozovi.**

Kupujte domače blago!**Trgovci — sejmariji!**

molitvenike, rožne vence, križe, svečnike,
slike itd. po zelo znižanih cenah vam nudi

TISKARNA SV. CIRILA,
Maribor, Kralja Petra trg 6.

Zahtevajte cenik!

Več tisoč vzorcev

čeških Gjorgjetov od vsakega desena samo po
eno obleko ima 981

TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15

Hranilnica Dravske banovine Maribor**Centrala: Maribor**

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ²⁷najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE **LE PRI****VZAJEMNI ZAVAROVALNICI** ³² **V LJUBLJANI****PODRUŽNICA: CELJE** palača Ljudske posojilnice.**GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR** Loška ulica 10**KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!****Denar naložite** ¹ **najbolje in najvarneje pri****Spodnještajerski ljudski posojilnici****Gospoka ulica 23****v Mariboru****Ulica 10. oktobra**

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.